

W DOLINIE ORZA

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY GOWOROWO

1 LIPCA 2026 R.

NUMER 62

ISSN 2084-5022

W tym wydaniu

Nowe dofinansowania z budżetu Województwa Mazowieckiego	2
Nowoczesne oświetlenie dla gminy Goworowo	3
Defibrylatory na terenie gminy Goworowo	3
Jubileusz niełatwej pracy	4
XIV Goworowski Bieg dla Zdrowia za nami	5
Teofil Gruszka	6
Służyć ludziom i być użyteczną	8
V Bezpieczny Dzień Rodziny i Dzień Dziecka	10
Andrzej Wajda w hołdzie św. Janowi Pawłowi II	12
Sukces Zofii Kucharczyk	13
XX Gminny Festiwal Piosenki Uczniowskiej	19
Geneza osadnictwa rycerskiego na terenie Gminy Goworowo	20

29 maja obchodzony jest w Polsce Dzień Działacza Kultury, dzień osób, które swoją pasją, kreatywnością i zaangażowaniem sprawiają, że kultura żyje blisko ludzi.

To dzięki animatorom i instruktorom powstają różne wydarzenia, warsztaty, spotkania i inicjatywy dla ludzi w każdym wieku i z różnych grup społecznych. Przyczyniają się do integracji mieszkańców, rozwijania talentów oraz budowania więzi międzyludzkich. Praca animatora to codzienne wyzwania, wiele godzin przygotowań, planowania i organizacji. Często to pozostaje niewidoczne dla uczestników, a to właśnie dzięki pracy animatorów wydarzenia nabierają wyjątkowego charakteru. Nasza praca to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim pasja. Cieszymy się z każdego uśmiechu dziecka, zadowolenia uczestników, udanych wydarzeń oraz chwil, które na długo pozostają w pamięci mieszkańców.

W naszej gminie tą wyjątkową misję z dumą realizuje siedem kobiet: Aneta, Anna, Ewelina, Beata, Agnieszka, Natalia, z Agatą na czele tej grupy. Każda z nas ma swoje pomysły, talenty i sposób działania, ale łączy nas jedno: miłość do kultury oraz chęć tworzenia miejsca, w którym każdy może znaleźć coś dla siebie. Do kwietnia tego roku wyjątkowe chwile kulturalnych wydarzeń w roli instruktora kultury, przez ponad 20 lat współtworzył Rafał Ostrowski, którego pozdrawiamy i życzymy pomysłowości w nowej roli.

Nasze zdjęcie w niewielkim stopniu odzwierciedla, jak różno-

Święto animatorów kultury

Goworowscy animatorzy kultury mają wiele talentów. (arch. GOKSiR)

rodna jest nasza praca, na co dzień wcielamy się w różne role i postaci, często doświadczamy nowych wyzwań, szukać rozwiązań. Praca animatora pokazuje, że największą siłą jest wszechstronność – umiejętność odnalezienia się w różnych rolach, szybkiej adaptacji i tworzenia wartościowych chwil niezależnie od okoliczności, jednak bez naszych odbiorców- goworowskiej społeczności, nasza misja nie miałaby sensu.

Ewelina Sadowska

Nowe dofinansowania z budżetu Województwa Mazowieckiego

30 kwietnia 2026 roku w Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Baranowie odbyło się podpisanie umów o udzielenie pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zadań, złożonych przez gminy powiatu ostrołęckiego. Województwo Mazowieckie reprezentowali: Janina Ewa Orzełowska – członek zarządu, Radosław Rybicki – dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego, Rafał Kowalczyk – radny oraz Radosław Parzych – dyrektor Delegatury w Ostrołęce. Gminę Goworowo reprezentowali Piotr Kosiorek – wójt oraz Anna Pietras – skarbnik. Nasz samorząd otrzymał łącznie 275 000,00 zł dofinansowania na realizację trzech zadań:

Samorządowcy z Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego podpisują w Baranowie umowy o dofinansowanie (fot. UM w Warszawie)

- 200 000,00 zł na „Budowę świetlicy wiejskiej kontenerowej wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości Gierwaty, gmina Goworowo”. Zakres wniosku przewiduje budowę kontenerowego, parterowego, niepodpiwniczonego budynku o powierzchni 67,88 m², na płycie fundamentowej, peł-

niącego funkcję świetlicy wiejskiej;

- 45 000,00 zł na „Rozwój infrastruktury użyteczności publicznej na terenie gminy Goworowo poprzez remont świetlic wiejskich w Czarnowie, Czerniach i Lipiance”. Zakres zadania obejmuje kontynuację prac remontowych w świetlicach poprzez

wymianę pokrycia dachu w świetlicy w Czarnowie, wymianę pokrycia dachu w świetlicy w Czerniach oraz remont dwóch pomieszczeń w budynku oraz schodów zewnętrznych w świetlicy w Lipiance; - 30 000,00 zł na „Kształtowanie ładu przestrzennego w gminie Goworowo poprzez zagospodarowanie terenów publicznych w Grodzisku Małym i Pokrzywnicy”. Zakres zadania obejmuje zakup i montaż gotowego budynku na narzędzia i sprzęt na działce komunalnej nr 30 w Grodzisku Małym, na której posadowiony jest wiejski plac zabaw oraz staw – zbiornik retencyjny, a także utwardzenie kostką brukową terenu przed świetlicą wiejską wraz z montażem monitoringu wizyjnego wokół świetlicy, w tym obejmującego plac zabaw i miejsce rekreacji w Pokrzywnicy.

W przypadku każdej z przedstawionych powyżej inwestycji bezpośrednimi ich inicjatorami byli mieszkańcy tych wsi, którzy potrzebę realizacji zadań wskazali przy ustalaniu funduszu sołeckiego i przeznaczyli na ich wykonanie środki finansowe, którymi dysponowali.

Marek Radecki

Spotkania edukacyjne o ochronie powietrza w ramach projektu „Mazowsze bez smogu”

W ramach projektu „Mazowsze bez smogu” w dniach 22 i 25 maja odbyły się na terenie gminy Goworowo spotkania informacyjno-edukacyjne, poświęcone ochronie powietrza. Ich celem było zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz promowanie działań sprzyjających poprawie jakości powietrza i ochronie zdrowia.

22 maja w Szkole Podstawowej w Kuninie odbyło się spotkanie, skierowane do uczniów klas VI-VIII. Podczas zajęć młodzież miała okazję dowiedzieć się, czym jest smog, jakie są jego główne źródła oraz w jaki sposób zanieczyszczenia powietrza wpływają na zdrowie człowieka i środowisko naturalne. Omówiono również działania, które każdy może podejmować na rzecz poprawy jakości powietrza, a także dobre nawyki ekologiczne przydatne zarówno w domu, jak i w szkole. Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz drona, wykorzystywanego do monitorowania jakości powietrza. Uczniowie mogli poznać możliwości nowoczesnych technologii, stosowanych w działaniach związanych z ochroną środowiska oraz dowiedzieć się, jak drony wspierają kontrolę emisji zanieczyszczeń. Pokaz stanowił ciekawe uzupełnienie części edukacyjnej i wzbudził wiele pytań wśród uczestników.

Kolejne spotkanie odbyło się 25 maja w sali Urzędu Gminy Goworowo. W wydarzeniu uczestniczyli mieszkańcy gminy. Podczas spotkania poruszono zagadnienia związane z jakością powie-

trza, skutkami zdrowotnymi smogu, obowiązkami wynikającymi z uchwały antysmogowej oraz możliwościami ograniczenia emisji zanieczyszczeń w gospodarstwach domowych. Uczestnicy mogli również skorzystać z konsultacji z ekodoradcą i uzyskać praktyczne informacje dotyczące działań proekologicznych.

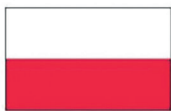
Spotkania zorganizowane w ramach projektu „Mazowsze bez smogu” były cenną okazją do zdobycia wiedzy, wymiany doświadczeń oraz rozmowy na temat wspólnej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Edukacja ekologiczna i zaangażowanie mieszkańców stanowią ważny element na rzecz poprawy jakości powietrza oraz budowania zdrowszej i bardziej przyjaznej środowisku przyszłości dla mieszkańców gminy Goworowo.

Anna Kobylińska

Nowoczesne oświetlenie dla gminy Goworowo

Z pewnością zauważyliście Państwo, że w tym roku nasze oświetlenie uliczne jest aktywne przez całą noc. Taki stan jest wynikiem nałożenia na siebie kilku aspektów: konieczności poprawy bezpieczeństwa przestrzeni publicznej przy jednoczesnej możliwości obniżenia nakładów finansowych, które samorząd był w stanie osiągnąć dzięki pozyskanemu dofinansowaniu.

O Rządowym Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Edycja 9 „Rozświetlamy Polskę” pisano w marcowym biuletynie. W przybliżeniu – dzięki pozyskanemu dofinansowaniu w kwocie 900 360,00 zł Gmina Goworowo zrealizowała zadanie pn. „Wymiana na energooszczędne oświetlenia ulicznego na terenie gminy Goworowo”. Istotą zadania była zamiana 1076 sodowych opraw oświetlenia ulicznego o mocy od 75 W do 150 W (oświetlenie wzdłuż ulic oraz w parkach) na energooszczędne oświetlenie LED. Wymiana dotyczyła tylko i wyłącznie lamp z zasilaniem kablowym. Głównym założeniem Programu było uzyskanie redukcji zużycia energii elektrycznej o co najmniej 50%. Jednak nasze główne obawy przed wykonaniem prac budowlanych skupiały się na uzyskaniu odpowiedniego natężenia światła – czy po zmianie lamp i znacznym ograniczeniu mocy nie będzie zwyczajnie ciemno na ulicach? Jeszcze przed podpisaniem umowy z wykonawcą jego przedstawiciel przeprowadził w Urzędzie Gminy prezentację nowego źródła światła i zapewnił, że efekt dla mieszkańców będzie zadowalający. Po realizacji prac budowlanych wykonawca udostępnił urzędnikom aplikację komputerową, dzięki której „zza biurka” można sterować natężeniem światła dowolnych lamp, jak również kontrolować awarie (pojawienie się sygnału w przypadku braku zasilania lampy przez co najmniej 24 godziny). Dzięki temu rozpoczęliśmy próby doświetlania ulic z różną mocą. Ostatecznie zdecydowano, że wszystkie nowe lampy będą świecić na 70% wydajności od zmroku do godziny 22, a na 30% wydajności od godziny 22 do świtu. Efekt nocnego doświetlenia ulic

i przestrzeni publicznej jest z pewnością dla każdego subiektywny, ale taka możliwość znacznie wpływa na poprawę bezpieczeństwa i komfortu życia. Także wynik finansowy przeszedł nasze najśmielsze oczekiwania. W okresie od stycznia do kwietnia 2025 roku samorząd wydał na oświetlenie uliczne kwotę 173 679,87 zł, podczas gdy w analogicznym okresie tego roku ten koszt to 73 990,00 zł. Dlatego jest jak najbardziej zasadne, aby w najbliższym czasie dokonać wymiany pozostałych lamp (ok. 200 szt.) i zapewnić na terenie gminy Goworowo jednakowy standard w tej dziedzinie. Środki finansowe na ten cel zamierzamy zaplanować w projekcie budżetu Gminy Goworowo na 2027 rok.

Istotną kwestią doświetlania przestrzeni publicznej jest także budowa oświetlenia solarne. Od kilku lat, w szczególności ze środków funduszy sołeckich poszczególnych miejscowości, taki rodzaj lamp jest montowany w miejscach, gdzie brak jest kablowej sieci energetycznej lub nie ma możliwości finansowych na jej wybudowanie. Średni koszt budowy kilometra sieci oświetlenia wraz z projektem budowlanym to kwota około 150 tysięcy złotych, podczas gdy wydatek na słup z lampą solarną to ok. 2 200 zł. W tym drugim przypadku nie ponosi się także żadnych opłat za energię elektryczną. Oświetlenie solarne to dobra opcja na doświetlenie konkretnego miejsca (słup z lampą można posadzić praktycznie w każdym miejscu), ale mi-

nusem jest konieczność korzystania z promieni słonecznych do ładowania lampy. Szczególnie w okresie późnej jesieni, gdy dni słoneczne mamy niewiele, często tej energii nie wystarcza na bieżąco. Jednak z uwagi na niski koszt montażu i utrzymania jest to rozwiązanie bardzo pożądane – w ostatnich kilku latach powstało kilkadziesiąt takich punktów i wciąż jest zapotrzebowanie na kolejne. Ważnym aspektem przy stosowaniu tego typu lamp jest także wspieranie ochrony naszego środowiska naturalnego przez całkowitą eliminację zapotrzebowania na energię elektryczną, której wytwarzanie jest nierozłącznie związane w emisją do atmosfery szkodliwych substancji.

Oświetlona nocą przestrzeń publiczna nie jest już niedostępnym luksusem. Podnoszący się nieustannie standard życia sprawia, że bezpieczne funkcjonowanie mieszkańców o tej porze poza własnymi gospodarstwami domowymi jest istotnym zadaniem dla samorządu gminnego i spełnieniem oczekiwań społecznych. Planowane w najbliższym czasie działania własne Gminy Goworowo wpisują się w te potrzeby. W dobie dużych zmian społecznych, jakie widzimy w mediach w państwach europejskich, bezpieczeństwo naszych mieszkańców urasta do najwyższej rangi. I poprzez takie działania czynione są kolejne kroki do jego podniesienia.

Marek Radecki

Defibrylatory na terenie gminy Goworowo

Ochrona ludności
i obrona cywilna

Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025 – 2026 Gmina Goworowo zakupiła 7 defibrylatorów AED (Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny). Dwa urządzenia zostały zainstalowane na budynkach Urzędu Gminy Goworowo i Szkoły Podstawowej w Pasiekach. Dzięki montażowi na zewnątrz budynków są dostępne całodobowo. Ich lokalizacja została naniesiona na stronie internetowej „Ratuj z sercem” - <https://www.ratujzsercem.pl/map.aspx>.

Kolejne defibrylatory samorząd przekazał:

- Ochotniczej Straży Pożarnej w Lipiance,
- Środowiskowemu Domowi Samopomocy w Czarnowie,
- Gminnemu Ośrodkowi Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie,
- Szkole Podstawowej w Goworowie,
- Szkole Podstawowej w Kuninie.

Defibrylator AED to urządzenie, które może uratować życie w przypadku nagłego zatrzymania krążenia. Jest łatwe w obsłudze – prowadzi użytkownika krok po kroku za pomocą poleceń głosowych, dzięki czemu może z niego skorzystać każdy, nawet bez przeszkolenia medycznego.

Karolina Łazicka

Jubileusz niełatwej pracy

MONAR (Stowarzyszenie MONAR) to jedna z największych i najbardziej znanych polskich organizacji pozarządowych, która od 1978 roku pomaga osobom uzależnionym od narkotyków i alkoholu, bezdomnym oraz wykluczonym społecznie.

Jubileusz świętowano występami w wykonaniu społeczności MONAR. (arch. Monar)

Historia Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień MONAR w Lipiance jest nierozdzielnie związana z historią całego ruchu MONAR, którego twórcą był Marek Kotański. Pod koniec lat siedemdziesiątych XX wieku, pracując z młodzieżą uzależnioną od narkotyków, zauważył on ograniczoną skuteczność leczenia prowadzonego wyłącznie w warunkach szpitalnych. Wraz z grupą pacjentów i współpracowników przeniósł się do dworku w Głuskowie, gdzie rozpoczęto tworzenie nowatorskiego modelu terapii opartego na społeczności terapeutycznej. Fundamentami tego modelu stały się samorządność, odpowiedzialność oraz aktywny udział pacjentów w procesie leczenia.

W kolejnych latach metoda społeczności terapeutycznej rozwijała się i przynosiła pozytywne efekty w rehabilitacji osób uzależnionych. W 1981 roku formalnie zarejestrowano Młodzieżowy Ruch na Rzecz Przeciwdziałania Narkomanii MONAR, który stopniowo rozszerzał swoją działalność na teren całej Polski. Organizacja zaczęła pomagać nie tylko osobom uzależnionym, ale również bezdomnym, chorym i wykluczonym społecznie.

Ośrodek MONAR w Lipiance rozpoczął działalność w 2001 roku. Jego misją było prowadzenie stacjonarnej terapii osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, takich jak opioidy, amfetamina, marihuana, leki, dopalacze czy środki wziewne. Podobnie jak w pierwszych ośrodkach MONAR-u, podstawą pracy stała się społeczność terapeutyczna. Pacjenci aktywnie uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących codziennego funkcjonowania placówki, uczą się odpowiedzialności, współpracy i samodzielności. Nadrzędną zasadą pozostaje zachowanie pełnej abstynencji od alkoholu i narkotyków oraz brak akceptacji dla przemocy.

Ośrodek funkcjonuje na wzór domu rodzinnego, w którym mieszkańcy wspólnie pracują, planują codzienne obowiązki, rozwiązują problemy i przygotowują się do samodzielnego życia poza terapią. Takie podejście pozwala rozwijać kompetencje społeczne i życiowe, a jednocześnie wzmacnia proces zdrowienia. Dzięki wieloletniej działalności MONAR w Lipiance stał się miejscem,

które pomogło wielu osobom odzyskać trzeźwość i rozpocząć nowe życie.

25 lat pomagania w Lipiance

W roku 2026 minęło 25 lat pracy Ośrodka. Te ćwierć wieku nie mogłoby zaistnieć bez życzliwości, wsparcia i współpracy instytucji oraz wielu osób o dobrym sercu.

16 maja 2026 roku Stowarzyszenie Monar Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień uroczystie obchodził 25 rocznicę swojego powstania. W jubileuszu uczestniczyli przedstawiciele władz Stowarzyszenia Monar, społeczności i kadra zaprzyjaźnionych Ośrodków, obecni pacjenci, neofici oraz pracownicy placówki w Lipiance. Swoją obecnością uroczystości zaszczylicili przedstawiciele Rady Powiatu, samorządu Gminy Goworowo, Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wojskowego Centrum Rekrutacji, Nadleśnictwa oraz instytucji, przedsiębiorców i organizacji od lat współpracujących z Ośrodkiem. Jubileusz był okazją do wspomnień, spotkań oraz podziękowań dla wszystkich osób, lokalnych przedsiębiorców i instytucji, które przez ćwierć wieku wspierały działalność Placówki.

25 lat dowodzenia z pasją

Od początku powstania Ośrodka Monaru w Lipiance kierownikiem jest Mariusz Kowarski, który oprócz długoletniej pracy jako osoba zarządzająca, Specjalista Psychoterapii Uzależnień dał się poznać jako pasjonat aktywnego spędzania czasu wolnego.

Mariusz Kowarski przez wiele promowania zdrowego stylu życia i największej swojej pasji biegania zaszczycał pacjentom miłość do tego sportu. To dla niego nie tylko sposób dbania o kondycję fizyczną, ale również źródło satysfakcji, wytrwałości i rozwoju osobistego. Przez lata biorąc udział w licznych biegach terenowych oraz ultramaratonach wymagających wyjątkowej odporności psychicznej i doskonałego przygotowania pokazywał podopiecznym, że można realizować nawet tak trudne cele.

Wśród zawodów, w których uczestniczył, znajdują się między

innymi wymagający Bieg Rzeźnika – jedna z najbardziej rozpoznawalnych imprez biegowych w polskich Bieszczadach, Bojko Trail odbywający się na terenie ukraińskiej części tych samych gór oraz ultramaraton Szlakiem Orlich Gniazd obejmujący trasę około 160 km, której pokonanie zajęło przeszło 44 godziny. W relacjach Mariusza Kowarskiego do najtrudniejszych zawodów, w których uczestniczył nie należały te najdłuższe lecz te, odbywające się zimą. Wyzwaniem były niskie temperatury, śnieg i ograniczenia własnego organizmu. Wielogodzinny wysiłek, po-

konywanie setek kilometrów treningowych oraz konieczność radzenia sobie z własnymi słabościami ukształtowały cechy, które wykorzystuje również w życiu zawodowym i społecznym. Bieganie jest symbolem konsekwencji, samodyscypliny oraz przekraczania własnych granic, a udział w kolejnych zawodach stanowi nieustanną motywację do rozwoju i podejmowania nowych wyzwań.

Kadra i społeczność MONAR w Lipiance

XIV Goworowski Bieg dla Zdrowia za nami

W tej akcji nie liczy się wynik, a ruch dla zdrowia. (fot. arch. GOPS Goworowo)

W wydarzeniu, którego byliśmy organizatorem łącznie wzięło udział 126 osób. To był dzień pełen sportowych emocji. Zaczęliśmy biegiem dla najmłodszych na dystansie 1 km, w którym wzięło udział 31 dzieciaków w wieku 7-11 lat. Kolejny bieg dla młodzieży w wieku 12-15 lat odbył się na dystansie 3 km, a w udział w nim wzięło 12 osób.

Na tym samym dystansie odbył się marsz Nordic Walking, w którym mieliśmy 23 uczestników. Kulminacją naszych sportowych emocji był bieg główny na dystansie 10 km w którym udział wzięło 60 biegaczy z terenu całej Polski. Wyniki we wszystkich klasyfikacjach znajdziecie pod adresem: <https://chronotex.pl/wp-content/uploads/Wyniki-OPEN-618.pdf>

Podczas naszego wydarzenia każdy mógł spróbować lokalnych smakołyków z Cukiernia Romanowski Cukiernia-Piekarnia Jacek Romanowski sp.j. oraz od naszych wspianiałych Kół Gospodyń Wiejskich i Klubu Seniora.

W ramach działań profilaktycznych mogliśmy odwiedzić stisko sklepu DOMED Sklep Medyczny oraz NFZ, na którym każdy mógł sprawdzić parametry swojego ciała i dowiedzieć się więcej o ofercie programowej Narodowego Funduszu Zdrowia.

Czekając na ogłoszenie oficjalnych wyników mieliśmy okazję wziąć aktywny udział w zajęciach Zumbi dzięki uprzejmości Pawła Skibińskiego.

Nad bezpieczeństwem uczestników imprezy czuwali nie-

zawodni strażacy z OSP Lipianka, OSP Żabin oraz policjanci z naszego lokalnego posterunku przy wsparciu policjantów z Ostrołęki. O oprawę muzyczną zadbał nasz niezawodny Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie CAL oraz Jarosław Sujkowski.

Nieocenione wsparcie otrzymaliśmy też od naszych harcerzy oraz MONAR Ośrodek w Lipiance. Jesteście niezastąpieni!!!

Wielkie podziękowania składamy pielęgniarce Annie Wójcik i Dorocie Śniadała za obsługę medyczną naszego biegu.

Na koniec ukłony kierujemy do Antoniego Mulawki, który był władcą mikrofonu i poprowadził całą imprezę.

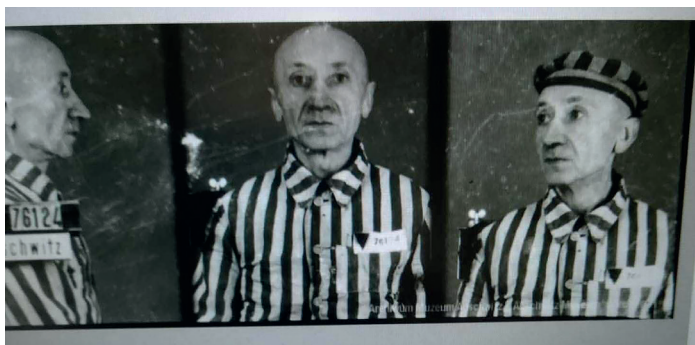
Już teraz zapraszamy wszystkich zakręconych bieganiem na kolejny jubileuszowy XV Goworowski Bieg Dla Zdrowia, który odbędzie się 6 czerwca 2027 roku!

Organizatorami byli: GOPS Goworowo, Gmina Goworowo, Starostwo Ostrołęckie, Orz Goworowo.

Janusz Świdorski

Teofil Gruszka upamiętniony

12 czerwca 2026 roku w kościele pw. świętych Teresy od Dzieciątka Jezus i Męczenników Rzymskich przy ul. Rybnickiej 27 w Warszawie odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej mieszkańców Warszawy - Włochy, którzy podczas niemieckiej okupacji nieśli pomoc Żydom.

Teofil Gruszka w niemieckim obozie. (Archiwum Państwowego Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu)

Jednym z upamiętnionych był Teofil Gruszka urodzony 3 lutego 1885 r. w Jaworach, zamieszkały w Jaworach Podmaście.

W połowie listopada 1940 roku Niemcy utworzyli getto dla Żydów w forcie Solipsach (na terenie dzisiejszego cmentarza przy ulicy Ryżowej), do którego trafili Żydzi z Piastowa, Łomianek, Ożarowa i Warszawy - Włochy. Szczególną rolę odegrali pracownicy magistratu miasta, w tym nasz przodek Teofil Gruszka, pełniący w nim funkcję kasjera. Dzięki współdziałaniu z ks. Julianem Chruścickim, który wystawiał metryki urodzenia na nazwiska osób zmarłych, możliwe było przygotowanie fałszywych dokumentów tożsamości dla ukrywających się Żydów. 18 września 1942 r. członkowie tej siatki pomocowej zostali aresztowani przez gestapo i osadzeni w więzieniu na Pawiaku. Następnie większość z nich trafiła do obozu w Auschwitz, gdzie zostali zamordowani; nasz rodzinny bohater - Gruszka - noszący numer 76124, zginął 29 XI 1942 roku.

W warunkach terroru okupacyjnego wykazał się odwagą i solidarnością, ratując ludzkie życie. Pomoc osobom

przebywającym w getcie oraz tym, którym udało się z niego wydostać, wymagała nie tylko determinacji, ale ścisłej współpracy wielu osób.

Tablicę w imieniu Instytutu Pamięci Narodowej odsłonił dyrektor Adam Siwek.

Podczas ceremonii w imieniu rodziny upamiętnionego Teofila Gruszkę zabrała głos Bożena Gruszka- Leszczyńska. Po zakończeniu uroczystości przedstawiciele IPN wraz z rodziną Teofila Gruszki udali się na cmentarz parafialny w Warszawie-Włochach. Przy Jego symbolicznym grobie, dyrektor IPN złożył wiązankę kwiatów i zapalił znicze, oddając hołd Jego pamięci.

Ufundowana przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństw IPN w Warszawie tablica stanowi wyraz pamięci o ludziach, którzy mimo grożącej im kary śmierci nie zawahali się

Liczna delegacja rodziny Teofila wzięła udział w uroczystości. (arch. IPN Warszawa)

Odsłonięcia Tablicy dokonała Bożena Gruszka - Leszczyńska wnuczka brata Teofila - Adama Gruszki. (arch. IPN Warszawa)

ratować innych.

Członkowie rodziny są dumni ze swojego przodka, dlatego licznie przybyli na tę uroczystość. Zachował się jak trzeba. Wiemy, że był odważny, że był patriotą i dobrym człowiekiem. Takim pozostanie w naszej pamięci i sercach. Na uroczystości obecna była rodzina ze strony rodzzonego brata Teofila - Adama Gruszki. Pięciopokoleniowa delegacja uczestniczyła w tej doniosłej chwili. Na odsłonięciu tablicy byli: Bożena Gruszka - Leszczyńska z mężem Dariuszem i synem Cezarym, Ryszard Minota z żoną Barbarą, Dariusz Krupka z żoną Elżbietą, Grażyna Witkowska z synem Krzysztofem, Piotr Gryczka z żoną Urszulą, Paulina Gryczka - Rudawska z mężem Adamem z dziećmi - Janem, Franciszkiem i Zofią. Mimo usilnych starań IPN, nie udało się odnaleźć i skontaktować z najbliższymi członkami rodziny Teofila.

Joanna Gryczka- krewna Teofila Gruszki

XXX Jubileuszowa edycja Festiwalu Piosenki Religijnej w Goworowie

Wspólne zdjęcie z wydarzenia, które od lat integruje wykonawców i miłośników piosenki religijnej. (arch. GOKSiR Goworowo)

*Nasza piosenka modli się z nami,
cieszy się Bogiem i życiem.
Jest w niej nadzieja i zaufanie,
jest w niej radosne odkrycie.*

To właśnie trzydzieści lat temu, ktoś zaśpiewał tutaj pierwszą pieśń. Może nie idealnie, może z ogromną treścią, a może zbyt cicho. Ale prawdziwie. I to właśnie od tej prawdy zaczęła się historia naszego festiwalu.

2 czerwca 2026 r. był dniem wyjątkowym, pełnym wzruszeń i wielkich emocji. To właśnie w tym dniu obchodzono wyjątkową, jubileuszową 30 edycję Festiwalu Piosenki Religijnej w Goworowie.

Festiwal przez lata tworzył miejsce, w którym wiara i muzyka łączyły się w jedno. W którym śpiew wywoływał łzy, a echo braw wybrzmiewało jeszcze długo. To miejsce, które stworzyło wspomnienia, a historia będzie trwać dalej.

Trzydziesta edycja przyciągnęła rekordową liczbę 36 uczestników w kategorii solista, oraz 9 zespołów. To właśnie w Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Goworowie Schola Parafialna „Boże Nutki” muzycznie otworzyła festiwal. W części konkursowej wybrzmiały głosy, z którymi komisja – Adam Wołosz, Izabela Kiernozek, Kamil Fluks – musiała się zmierzyć, by wyłonić te najpiękniejsze z najpiękniejszych. Oprócz przyznanych miejsc w poszczególnych kategoriach, znalazła się też wyjątkowa nagroda „Jubileuszowy Głos”, którą ufundował wieloletni proboszcz naszej parafii, a obecnie proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej Podwyższenia Św. Anny w Róźnie – kan. ks. Stanisław Siemion. Nagrodę dla laureata kategorii IV-VI ufundował proboszcz Parafii św. Rocha w Długosiodle – kan. ks. Zygfryd Żebrowski. Naszą tradycją festiwalu stał się również konkurs dla publiczności, w którym można było wygrać nagrody w postaci roślinek, ufundowanych przez

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie. Nagrody dla uczestników ufundowała również Gminna Biblioteka Publiczna i Parafia Rzymskokatolicka w Goworowie.

Tytuł „Jubileuszowy Głos”, wyróżniający solistkę spośród wszystkich uczestników konkursu, otrzymała Zofia Świąder ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie.

Naszą jubileuszową edycję uświetnił także występ Mai Walentynowicz – finalistki The Voice of Poland, autorki tekstów a także mieszkanki sąsiedniej gminy, studentki wokalistyki na uczelni Muzyki Nowoczesnej w Londynie. Swoją pasją do muzyki dzieli się z młodzieżą, prowadząc w naszym ośrodku kultury warsztaty wokalne, a także tworzenia tekstów autorskich. Tworzy muzykę w klimacie folkowym, by ująć piękno i naturalność nadnarwiańskich terenów.

Aby uczcić ten wyjątkowy jubileusz, czekała na wszystkich słodka niespodzianka, którą przygotowała nasza GOKSiR-owa przyjaciółka Beata Karamuz. Dziękujemy wszystkim za udział i do zobaczenia za rok!

Wydarzenie przygotowali: Parafia Rzymskokatolicka w Goworowie, Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie.

Natalia Ciechowicz

Poznajcie zwycięzców

Kategoria zespół/chór/schola kl. 0-III:

1. POZIOMECKI
2. SKOWRONKI
3. ROZŚPIEWANE PIERWSZAKI

Kategoria zespół/chór/schola kl. IV-VIII:

1. ZESPÓŁ WOKAL-INSTR Z SP W GOWOROWIE
2. KUNINIAKI FAJNE DZIECIAKI
- WYRÓŻNIENIE: BURSZTYNKI
- WYRÓŻNIENIE: RZEKUNIANKI

Kategoria zespół/chór/schola młodzież/ dorośli:

1. STUDIO WOKALNE EMDEK
2. KLUB SENIORA ROZMARYN

Kategoria SOLISTA kl. 0-III

1. WERONIKA LASKOWSKA
2. IGNACY WYSOCKI
3. MIA MILEWSKA
3. MAJA BRZOSZOWSKA
- WYRÓŻNIENIE: MICHAŁ DYKTY
- WYRÓŻNIENIE: HANNA KOBUS

Kategoria SOLISTA kl. IV-VI

1. ZOFIA ŚWIĄDER
2. ZOFIA KONWERSKA
3. ANTONINA NOWAK

Kategoria SOLISTA kl. VII-VIII

1. MARIA KOJTEK
2. NATALIA BAKIERA
3. ZUZANNA TWARDZIAK

Kategoria SOLISTA młodzież/ dorośli

1. ANETA GAŁĄZKA
3. KINGA KOSSAKOWSKA

Służyć ludziom i być użyteczną

Lucyna Maria Lewicka – wykształcenie wyższe ekonomiczne – specjalność bankowość i finanse, zamieszkała w Goworowie – jest prezesem Banku Spółdzielczego w Goworowie od 1 marca 1993 roku. Kierując zarządem tego banku pracuje na rzecz mieszkańców Goworowa i okolic. Czynn timer uczestniczy w różnych przedsięwzięciach o charakterze społecznym: sportowym, artystycznym, regionalnym, religijnym. Wspiera dotacjami miejscowe organizacje i stowarzyszenia, szkoły i przedszkola. Zorganizowała bardzo uroczyste obchody 100 Lecia Banku Spółdzielczego w Goworowie. Ukazała się wtedy pierwsza publikacja monograficzna o stuletnim okresie działania naszego Banku w latach: 1912 - 2012 : „Bank Spółdzielczy w Goworowie 100 lat działalności”. W tej monografii prezes podziękowała poprzednikom i współpracownikom, klientom i ludziom życzliwym bankowi życzeniami kolejnych 100 lat!

Lucyna Lewicka prezes Banku Spółdzielczego w Goworowie (arch. rodzinne)

Obecnie nasz bank także cieszy się wysokim zaufaniem społecznym. Prezes zadbała o jego rozbudowę i nowoczesność. Zawsze wierna dewizie: „Dobra opinia ludzi znaczy więcej niż pieniądze”. Zasłużyła na pełną, wyczerpującą biografię. Na początek pozwolimy sobie na łamach naszego biuletynu „W dolinie Orza” na krótką charakterystykę Lucyny Lewickiej i prowadzonego przez nią od lat Banku Spółdzielczego w Goworowie.

Jak co roku klasy ósme, realizując podstawę programową, przeprowadzają wywiady. Kacper Samoraj i Maja Łasiewicka umówili się na wywiad właśnie z nią. Jest ciekawą postacią w naszym społeczeństwie i zasługuje na to, żeby ją poznać. Oto jak przebiegała ich rozmowa.

Kacper Samoraj.: Dzień dobry. Bardzo dziękujemy, że zgodziła się Pani na rozmowę.

Kiedy zaczęła Pani pracę w banku?

Lucyna Lewicka: Zaczęłam pracę w banku w 1974 roku. Przez te lata bankowość bardzo się zmieniła – od 1993 roku zaczęły pojawiać się komputery i nowoczesne technologie, które znacznie ułatwiły pracę. W 1999 roku połączyliśmy się z bankiem

w Troszynie. Było to duże wydarzenie, które pomogło w rozwoju naszego banku.

Maja Łasiewicka: Co należy zrobić, aby pracować w banku?

Lucyna Lewicka: Musiałam skończyć studia, zdobyć wykształcenie wyższe ekonomiczne – specjalność bankowość i finanse.

K.S.: Jakie cechy są najważniejsze w pracy w banku?

L.L.: Najważniejsze są: dokładność, sumienność i kultura osobista. Każdy pracownik obsługujący klientów musi być także odpowiedzialny i uprzejmy, ponieważ ludzie powierzają nam swoje pieniądze.

M.Ł.: Czy praca w banku jest trudna?

L.L.: Tak, jest trudna, ponieważ jest to praca z liczbami i żadna liczba nie może zostać pominięta, jest to bardzo duża odpowiedzialność. Są też pewne tajemnice, o których nie możemy mówić.

K.S.: Czy dzięki pracy w banku ma Pani więcej przyjaciół?

L.L.: Tak, zdecydowanie. Praca z ludźmi sprzyja nawiązywaniu relacji. Wiele znajomości z pracy przerodziło się w przyjaźnię.

K.S.: Dlaczego bank decyduje się wspierać różne konkursy?

L.L.: Bank wspiera konkursy, ponieważ chce pomagać lokalnej społeczności się rozwijać. Dzięki takim inicjatywom młodzi ludzie mogą rozwijać swoje talenty, zdobywać nowe umiejętności i pewność siebie. To dla nas bardzo ważne, aby inwestować nie tylko w pieniądze, ale też w ludzi.

K.S.: Który z konkursów najbardziej zapadł Pani w pamięć?

L.L.: Bankowość spółdzielcza opiera się na idei pomagania i bycia „bankiem z sąsiedztwa”, z czego jesteśmy niezwykle dumni. Szczególnie wzruszyły mnie przedszkolaki z Przedszkola Samorządowego w Goworowie, które ostatnio gościliśmy. Zorganizowaliśmy konkurs o banku. Widząc radość i wszystkie rączki zgłaszające chęć odpowiedzi, czuliśmy ogromne wzruszenie. Cieszymy się i jesteśmy dumni, że nasza Szkoła Podstawowa w Goworowie po raz kolejny jest na podium i teraz zajęła 1 miejsce w regionie w konkursie „Talentowisko” Spółdzielni dobrych serc. Uczniowie i nauczyciele wykazali wielką kreatywność. Gratuluję. Takie chwile są wyjątkowe, a my

możemy nagradzać talenty młodych, jak chociażby recytatorskie podczas konkursu „W hołdzie św. Janowi Pawłowi II”.

K.S.: Co jeszcze ciekawego może Pani powiedzieć o banku?

L.L.: Nasz bank powstał 23 czerwca 1912 roku. Dziś mija 114 lat jego istnienia. Jesteśmy bankiem lokalnym, który działa blisko ludzi i dla ludzi. Obecnie udzieliliśmy kredytów na kwotę 76 mln zł. Oszczędności zgromadzone w banku wynoszą ponad 200 mln zł. To pokazuje, że klienci nam ufają. Warto się uczyć, być odpowiedzialnym i rozwijać umiejętności pracy z ludźmi. Bankowość to nie tylko liczby, ale również zaufanie i bliskie relacje, które tworzymy w regionie.

Początek lat dziewięćdziesiątych to okres wchodzenia banków spółdzielczych w wolny rynek finansowy. Stało się to z mocy ustawy z dnia 20.01.1990 r, która zlikwidowała centralne związki spółdzielcze, a tym samym wszelki nadzór nad działalnością banków spółdzielczych. Wolny rynek finansowy w skali całej gospodarki narodowej oznaczał wyzwolenie ogromnej ilości inicjatyw, powstanie nowych firm, różnych podmiotów gospodarczych. Okres pełnej swobody i wolnego rynku, trwający do 1994 roku został różnie wykorzystany przez banki spółdzielcze, jedne skutecznie asymilowały się do nowych warunków rynkowych, inne zaś tylko wegetowały a część upadła na skutek złej gospodarki jak również niekorzystnych decyzji kredytowych, podejmowanych przez ich kierownictwa. W tej sytuacji w roku 1992 Narodowy Bank Polski dokonał wstępnej oceny działalności banków spółdzielczych w skali całego kraju. Zwrócił uwagę przede wszystkim na niski stan kapitałów własnych.

Przełomowym okresem dla spółdzielczości bankowej okazał się rok 1998. Komisja Nadzoru Bankowego wyznaczyła na dzień 1 stycznia 1998 r optymalny termin spełnienia przez banki spółdzielcze wymogów kapitałowych dotyczących funduszy własnych w wysokości 300 tysięcy euro. Banki spółdzielcze stanęły przed trudnym wyzwaniem. Słabsze kapitałowo i nie mające szybkich perspektyw na zwiększenie swoich funduszy własnych zdecydowały

się na fuzje.

1 września 1999 r. doszło do połączenia się Banku Spółdzielczego w Troszynie z naszym bankiem. Połączenie miało partnerski charakter. Oparte na zasadzie poszanowania praw i dorobku pracowników oraz działaczy samorządowych. Zwyciężył zdrowy rozsądek i przekonanie, że dla rozwoju banku i dobra klientów połączenie jest konieczne. Połączenie to wymagało nie tylko odwagi, ale i wielu wyrzeczeń. Sceptycy obawiali się, że nie podołamy temu zadaniu, nie nabierzemy rozmachu i nie odbijemy się finansowo. Jednak po kilku latach ciężkiej pracy można mówić o sukcesie.

W 2012 roku obchodziliśmy 100-lecie powstania Banku Spółdzielczego w Goworowie. Jubileusz ten połączyliśmy z oddaniem nowej części rozbudowanego budynku centrali banku w Goworowie, jak również zmodernizowaliśmy budynek oddziału w Troszynie. Nowa siedziba banku w Goworowie i wyremontowana sala operacyjna w Troszynie zapewniły komfort obsługi klientów i poprawiły warunki pracy. W obu siedzibach zadbałszy przede wszystkim o funkcjonalność, wygodę dla klientów, bo to właśnie nasi klienci wnieśli istotny wkład w rozwój całego banku. Mamy nadzieję, że korzystanie z naszych usług jest czystą przyjemnością. Do dyspozycji klientów są przestronne sale operacyjne, w centrali 2 bankomaty: wewnętrzny i zewnętrzny, w oddziale również do dyspozycji klientów uruchomiliśmy bankomat. Na piętrze znajdują się, zapewniając dyskrecję, biura przeznaczone do obsługi klientów.

Na obecny kształt i znaczenie naszej placówki pracowało wielu działaczy

samorządowych. Oto niektórzy z nich: Olszewski Kazimierz, Twardziak Jan, Dzierzgowski Tadeusz, Daniszewski Mieczysław, Wiśniewski Stanisław, Bartkowski Antoni, Choromański Stanisław, Minota Władysław, Zacharek Henryk, Dąblewski Henryk, Kuligowski Stanisław, Choszczyk Jadwiga, Paprocka Wanda, Zalewski Jerzy, Kołakowski Mieczysław. Kowalczyk Janina, Dumała Józef, Wojciechowski Stanisław, ale o sukcesie banku w dużej mierze decyduje załoga. To oni swoją pracą i osiągnięciami przekonywali o słuszności założeń, na których opiera się bankowość spółdzielcza. Zdając sobie z tego sprawę oddajemy cześć twórcom i współzałożycielom jak również członkom, którzy swoimi udziałami pieniężnymi, często w drodze ograniczenia innych pilnych potrzeb, stwarzali ekonomiczne podstawy działalności Banku Spółdzielczego w Goworowie.

Dziś działalność Banku Spółdzielczego to okres jego intensywnego rozwoju, mimo trudnej sytuacji rolnictwa. To, że nadal istnieje, to zasługa jego klientów i pracowników, którzy swoim zaangażowaniem w rozwój tego banku udowodnili, że warto było. Potwierdzają to dane ekonomiczno-finansowe. Suma bilansowa naszego banku to 268 mln zł. Fundusze własne ok. 28 mln., tj. ponad 5 milionów euro. Wartość zgromadzonych oszczędności to ponad 200 mln zł. Prowadzimy działalność bezpiecznie, rozwijając akcję kredytową poprzez dobre zabezpieczenia „Pieniądzem tak trzeba się posłużyć, aby pomagać innym. Trzeba tak go zagospodarować, aby biedni mogli dzięki niemu się podźwignąć.” Te słowa Franciszka Stefczyka wypowiedziane kilkadziesiąt lat temu, są dla mnie mottem do pracy dzisiaj. Pracujemy

dla małej ojczyzny, która nazywa się Firma Bank spółdzielczy. Tu przecież spędzamy większość naszego życia. Tu może być nam dobrze, ale może być też źle. Jeżeli szefowie firmy zapominają o tej prawdzie, dobrzy ludzie odchodzą, a firma upada.

Spotykamy się często z poglądem, że etyka w biznesie to bardzo piękna zasada, ale całkowicie niepraktyczna. Emanuel Kant pisał, że etyka jest wiedzą praktyczną. Jeżeli nie żyjemy z dnia na dzień, jeżeli nie siemy dzieło pokoleń przeszłych z myślą o pokoleniach przyszłych, wtedy etyka jest nie tylko praktyczna, ale jest koniecznym warunkiem przetrwania. Jest receptą na sukces i osobiste szczęście. Współczesna psychologia społeczna uczy nas, że potrzeba wartości nigdy nie ulega nasyceniu, ani też nie przemija radość z jej posiadania. To jest właśnie gratyfikacja za dobro, które czynimy.

Przytoczę złotą myśl Seneki: „Zgodą wzrastają małe rzeczy, niezgodą największe upadają.” Należy jednak mieć nadzieję, że 114 lat to duży bagaż umiejętności i doświadczeń, który przy sprawnym zarządzaniu pozwala bankowi rozwijać się, dobrze służąc lokalnej społeczności. Na koniec chciałabym przekazać z serca płynące podziękowania tym wszystkim, dzięki którym nasz bank przetrwał tyle lat.

M.L.: Dziękujemy, że zechciała nam Pani opowiedzieć o swojej pracy i funkcjonowaniu naszego banku.

Lucyna Lewicka: Dziękuję za rozmowę.

Kacper Samoraj: Bardzo dziękuję za rozmowę!

Lucyna Lewicka: Dziękuję i życzę powodzenia!

Zebrała i opatrzyła wstępem

Agnieszka Kosiorek

Gminny chór „Harmonia” w Goworowie odbył kolejną próbę

Pani Danuta Rurka (pierwsza od prawej) ma liczną gromadkę chórzystów (fot. P. Kosiorek)

Z inicjatywy Pana Janusza Rybczewskiego pierwsze spotkanie chóru odbyło się 21.05.2026 r. W skład wielopokoleniowego zespołu wchodzi mieszkańcy gminy Goworowo, obecnie jest to grupa ponad 20 osób.

Dyrygentką chóru jest Pani Danuta Rurka, muzyk i nauczycielka Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Goworowie filii w Szczawinie. Pasjonaci śpiewania pod Jej batutą przygotowują repertuar na gminne imprezy. Zamiarem inicjatorów jest stworzenie chóru, który będzie wizytówką gminy.

Do zobaczenia na występach scenicznych.

Piotr Kosiorek

V Bezpieczny Dzień Rodziny i Dzień Dziecka

31 maja 2026 r. na boisku Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie odbył się V Bezpieczny Dzień Rodziny połączony z obchodami Dnia Dziecka pod hasłem „Szkoła i rodzina to bezpieczna drużyna”. Organizatorami wydarzenia byli Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Goworowie oraz Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Goworowie. Celem pikniku była integracja społeczności lokalnej, promowanie bezpiecznych zachowań, aktywnego wypoczynku oraz wspólne rodzinne spędzenie niedzielnego popołudnia.

To był bezpieczny i radosny dzień, a to wszystko dzięki Wam! Oficjalne podziękowania. (fot. A. Dąbrowski)

Program artystyczny rozpoczęli uczniowie klas ósmych, którzy z wielką elegancją zatańczyli poloneza. Następnie swoje umiejętności zaprezentowali najmłodsi uczniowie ze szkoły tańca Wasilewski-Felska. Uczniowie klas 0–3 wystąpili z programem poświęconym bezpieczeństwu, przygotowanym pod opieką wychowawców. Szkolny chór zaśpiewał piosenkę „Zaczynj od Bacha”, a uczniowie klasy 4a oraz dziewczęta z klas 4b i 5b przedstawili układ taneczny. Dużo radości dostarczyły również występy uczniów klas 7a, 7b i 4a, którzy przygotowali humorystyczną scenkę oraz w zabawny sposób zaprezentowali znaczenie żeńskich imion swoich koleżanek. Tradycyjnie na scenie wystąpili także pracownicy szkoły. W tym roku zaprezentowali własną wersję utworu „Chłopcy radarowcy”, wzbogaconą o choreografię i humorystyczny tekst. Nie zabrakło również występu rodziców, którzy przygotowali scenkę edukacyjną dotyczącą zagrożeń związanych z kontaktami z nieznajomymi.

Jak co roku, ogromnym zainteresowaniem cieszyły się liczne atrakcje przygotowane dla uczestników pikniku. Dzieci i dorośli mogli nauczyć się zasad udzielania pierwszej pomocy oraz przećwiczyć resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie. Dużą popularnością cieszyły się koło fortuny, turniej szachowy, origami, slalom rowerowy, kolorowanki, puzzle, malowanie obrazów, bańki mydlane, turniej szachowy i szachy plenerowe, zabawy ze skakanką i hula-hop. Specjalnie dla dzieci pracownicy GOKSiR przygotowali strefę dziecka z przeróżnymi atrakcjami i aktywnościami, z czego bardzo dużym powodzeniem cieszyło się malowanie buziaków dzieci przez wolontariusza – panią Annę Rogaską. Uczestnicy chętnie korzystali również z dmuchanej zjeżdżalni i gigantycznej kuli zorganizowanych przez państwa Anetę i Sylwestra Winczewskich. Podczas wydarzenia prowadzona była także zbiórka książek dla dzieci i młodzieży, które zostaną przekazane Fundacji Szczęśliwe Dzieciństwo.

W organizację wydarzenia zaangażowało się wiele instytucji i organizacji. Przychodnia Vita-Med z Goworowa w niemal pełnej obsadzie lekarskiej prowadziła działania z zakresu profi-

Edukacja, zdrowie i uśmiech. Lekarz radzi młodemu pokoleniu! (fot. A. Dąbrowski)

laktyki zdrowotnej, takie jak pogadanki informacyjne czy instruktaż samobadania. Przedstawicielki Fundacji DKMS – pani Kamila Strzałkowska i pani Malwina Wojewódzka – informowały o możliwości zostania potencjalnym dawcą szpiku. Swoje stoisko przygotowali także przedstawiciele Wojsk Obrony Terytorialnej z Komorowa, którzy poprzez prezentację pracy żołnierzy zachęcali do przystąpienia do działań na rzecz obronności kraju. Dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży cieszył się sprawnościowy tor przeszkód przygotowany przez Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z Goworowa i Pasiiek.

Podczas pikniku obecni byli również funkcjonariusze z Posterunku Policji w Goworowie oraz druhowie z Ochotniczych Straży Pożarnych w Goworowie i Kruszewie. Dzieci miały okazję porozmawiać ze służbami mundurowymi o ich codziennej pra-

cy, obejrzeć specjalistyczny sprzęt oraz zasiąść za kierownicą radiowozu i wozów strażackich.

Z bezinteresowną pomocą przyszła także drugi rok z rzędu była uczennica szkoły, pani Aneta Gałązka i poprowadziła całą imprezę, dodatkowo uświetniającą swoim wspaniałym występem wokalnym. Za profesjonalne nagłośnienie odpowiadali pani Natalia Ciechowicz oraz pan Krzysztof Mierzejewski, który już kolejny raz służy wsparciem przy organizacji wydarzenia.

Nieodłącznym elementem rodzinnego pikniku były także kulinarne atrakcje przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich z Goworowa, Żabina, Ponikwi Dużej, Goworówka, Lipianki, Szczawina i Czernia oraz Przyparafialny Zespół „Caritas” w Goworowie. Pyszny bigos dla uczestników przygotowały również panie z kuchni szkolnej.

Podczas uroczystości przekazano także wiele radosnych informacji o sukcesach uczniów naszej szkoły. Szczególne gratulacje skierowano do uczennicy klasy 8a Zosi Kucharczyk, która została finalistką konkursów przedmiotowych z języka polskiego oraz języka angielskiego. To wyjątkowe osiągnięcie, będące powodem do dumy dla całej społeczności szkolnej. Gratulacje otrzymali również rodzice oraz nauczyciele p. Żanetta Korczakowska i p. Karolina Dąbrowska przygotowujący uczennicę do kolejnych etapów konkursów. Powodem do radości był także awans Zuzanny Gałązki do finału II Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Jana Pocka przygotowującej się pod kierunkiem p. Agnieszki Dudziec. Szkolny Klub Wolontariusza pod opieką pani Agnieszki Dąbrowskiej, pani Ewy Lubiak i pana Adama Dąbrowskiego po raz kolejny odniósł sukces w projekcie edukacyjnym TalentowiSKO Banków Spółdzielczych Grupy BPS, zdobywając I miejsce w etapie regionalnym XIII edycji za projekt „Spółdzielnia Dobrych Serc”. Wręczono również dyplomy klasom uczestniczącym w projekcie „Zdrowa Klasa”, które przekazała szkolna koordynatorka projektu, pani Agnieszka Kosiorek.

Szczególne podziękowania za wsparcie organizacyjne oraz ufundowanie nagród kierujemy do firm Teralba Sp. z o.o. i Tundra Advisory Sp. z o.o. Dzięki ich wsparciu możliwy był zakup licznych upominków dla dzieci, które wręczano podczas udziału w konkurencjach i zadaniach przygotowanych na poszczególnych stanowiskach, a przekazane przez firmy gadzety wywoływały uśmiech na twarzach dzieci. Dzięki przekazanemu wsparciu firmy Uzimex zakupiono koło fortuny oraz plenerową szachownicę, które już podczas pikniku cieszyły się ogromnym zainteresowaniem uczestników. Firma ufundowała również zakup dodatkowych nagród dla dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie przekazał vouchery na zakup lodów, które dzieciaki, biorące udział w różnych konkurencjach, mogły zrealizować na miejscu w wystawionym stoisku z lodami lub w innym dowolnym czasie. WORD w Ostrołęce przekazał dla dzieci pakiety bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Państwo Monika i Paweł Łasiewiczzy obdarowali wszystkich uczniów szkoły słodkościami, które zostały przekazane 1 czerwca podczas obchodów szkolnego Dnia Dziecka

Zespół do zadań specjalnych! Oto główni organizatorzy V Bezpiecznego Dnia Rodziny, którzy zamienili wielkie plany w bezpieczną i niezapomnianą rzeczywistość. (fot. A. Dąbrowski)

i Sportu Szkolnego. Państwo Barbara, Andrzej i Krzysztof Fronczykowie przygotowali i udostępnili na potrzebę wydarzenia łąkę, a Zakład Gospodarki Komunalnej w Goworowie zadbał o techniczno-organizacyjną część całego pikniku. Dodatkowo, KGW w Szczawinie przygotowało losy na 3 darmowe wycieczki dla dzieci do „Kosmicznego rancza”. Szczęśliwcami zostali: Jan Pazik z klasy 1b, Dominik Szulkowski i Karolina Gołębiowska z klasy 5c.

Finałem wydarzenia było wręczenie dyplomów uczestnikom występów artystycznych oraz podziękowań dla sponsorów, partnerów i wszystkich osób zaangażowanych w organizację pikniku. Około godziny 16.30 pani Barbara Grabowska i pani Agata Majk oficjalnie zakończyły V Bezpieczny Dzień Rodziny i Dzień Dziecka, dziękując uczestnikom za wspólną zabawę oraz wszystkim osobom, które przyczyniły się do sukcesu tego wyjątkowego wydarzenia.

Serdecznie dziękujemy wszystkim sponsorom, partnerom, wolontariuszom, rodzicom, nauczycielom i przyjaciółom szkoły za okazane wsparcie, zaangażowanie oraz pomoc w organizacji pikniku. Dzięki Państwa życzliwości mogliśmy stworzyć dzieciom i ich rodzinom dzień pełen radości, bezpieczeństwa i niezapomnianych wspomnień.

V Bezpieczny Dzień Rodziny po raz kolejny pokazał, jak ważna jest współpraca szkoły, rodziny i lokalnej społeczności. Wspólnie spędzony czas sprzyjał budowaniu relacji, wzmocnieniu więzi międzypokoleniowych oraz integracji mieszkańców gminy. Uczestnicy mieli okazję nie tylko dobrze się bawić, ale również zdobyć cenną wiedzę i praktyczne umiejętności związane z bezpieczeństwem, zdrowiem oraz udzielaniem pierwszej pomocy. Duże zaangażowanie dzieci, rodziców, nauczycieli i partnerów wydarzenia potwierdziło, że inicjatywy tego typu są potrzebne i stanowią ważny element wychowania oraz edukacji młodego pokolenia. Uśmiechy uczestników, liczne pozytywne opinie oraz wysoka frekwencja były najlepszym dowodem na powodzenie wspólnego przedsięwzięcia.

Andrzej Wajda w hołdzie św. Janowi Pawłowi II

18 maja 2026 roku odbył się XXII konkurs recytatorski pod hasłem: „Najpiękniejsze fragmenty zekranizowanej prozy przez Andrzeja Wajdę w hołdzie Świętemu Janowi Pawłowi II”. Świat idzie z postępem, społeczeństwo potrzebuje ciągle nowych wyzwań, realizuje się mnóstwo nowych pomysłów, tzw. projektów, a konkurs nadal trwa, nieprzerwanie od 22 lat. Najważniejsze jest jednak jego założenie – Pamięć o Wielkim Polaku – Człowieku – Janie Pawle II. Pomysły na treści recytowanych utworów często wynikają z obchodów rocznicowych. Tym razem recytowano zekranizowaną przez Andrzeja Wajdę prozę. Konkurs rozpoczął się od przypomnienia najważniejszych i najciekawszych informacji z życia Świętego Jana Pawła II. W dalszej części poświęcono uwagę na zażyłość, jaka łączyła dwóch niezwykłych Polaków.

Oto Laureaci konkursu recytatorskiego wraz z Organizatorami.(fot. GOKSiR w Goworowie)

W dobie upadku autorytetów pielęgnowanie pamięci o Karolu Wojtyśle jest nie tylko obowiązkiem, ale również przyjemnością. Z radością wraca się do wspomnień o tym Człowieku, który nikogo nie odrzucał, każdego z uwagą wysłuchał. Od zawsze mówił o Jednym – Jedynym – Bogu całego stworzenia, (Jego pomysłem było pojednanie różnych religii świata) o sile miłości i wybaczenia (wybaczył swojemu oprawcy). Mimo że stracił wszystkich swoich najbliższych, został sam, to nigdy nie zwątpił, nie poddał się, a sens swojego życia, ten właściwy, odnalazł dopiero w wieku 27 lat. A my tak szybko się poddajemy... Ciężko pracował w kamieniołomach, ale zaraz potem siedł na próbę spektaklu. Kochając góry, przemierzył je wzdłuż i wszerz. Najpierw jako młody chłopak lubił pływać kajakiem, potem, jako ksiądz zabierał młodzież nad jeziora, gdzie po porannej modlitwie organizował spływy kajakowe. Kiedy stał na bramce, koledzy piłkarze wołali do niego Lolek (podobno świetnie bronił). Miał dużo zajęć, ale nie zapominał o nauce, modlitwie, spotkaniach z przyjaciółmi. Nam – współczesnym – trudno tyle rzeczy ze sobą pogodzić. Karol Wojtyła – Lolek – to niezaprzeczalny wzór do naśladowania dla młodego pokolenia, które zna Jana Pawła II już tylko z opowiadań dorosłych.

Rok 2026 Senat RP ogłosił rokiem Andrzeja Wajdy, gdyż mija sto lat od jego narodzin i dziesięć lat od śmierci. To jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów, laureat Oscara i twórca niezapomnianych filmów takich jak : „Popiół i diament”, „Zemsta”, „Człowiek z marmuru”, „Katyn”, „Pan Tadeusz”. Twórczość Wajdy skupiała się na polskiej historii i tożsamości, a obchody mają uhonorować jego wkład w kulturę naszej ojczyzny. Odbierając Oscara za całokształt twórczości ze sceny mówił : „BĘDĘ MÓWIŁ PO POLSKU, BO CHCĘ POWIEDZIEĆ TO, CO MYŚLĘ, A MYŚLĘ ZAWSZE PO POLSKU”. - ten cytat, jak również scenografia – zachowane były w klimacie oscarowych uroczystości na konkursie recytatorskim w Goworowie.

Klasy młodsze, z racji wieku, skupiły się na interpretacji fragmentów literatury dziecięcej, (dały niezły popis) wykazały

się swobodą, pomysłowością, zrozumieniem wygłaszanych treści i świetnym doбором repertuaru. Z przyjemnością słuchało się, jak wcielają się w rolę Ani z Zielonego Wzgórza, Mikołajka, Nemecka czy Kukiego. Klasy VII -VIII wybrały klasykę polską, zekranizowaną przez Andrzeja Wajdę; królowała „Zemsta” i „Pan Tadeusz”, dzięki temu cel konkursu został osiągnięty.

Prowadzący: Zuzia Gałęcka i Kacper Samoraj wskazali na wiele podobieństw łączących Andrzeja Wajdę i Karola Wojtyłę.

Kacper: Andrzeja Wajdę i Jana Pawła II łączyło wiele spraw, zarówno osobistych, jak i związanych z historią Polski i kulturą.

Oto one:

Zuzia: Obaj należeli do tego samego pokolenia ukształtowanego przez II wojnę światową i doświadczenie okupacji, a przede wszystkim środowisko artystyczne powojennego Krakowa. Obaj po II wojnie światowej byli związani z Krakowem i studiowali na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Kacper: Wajda wielokrotnie podkreślał szacunek dla Jana Pawła II i znaczenie jego pontyfikatu dla odzyskania przez Polaków poczucia godności oraz wolności w czasach komunizmu.

Zuzia: Papież cenił kulturę i sztukę jako ważny element życia narodowego; interesował się twórczością artystów, także filmowców takich jak Wajda.

Kacper: Spotykali się prywatnie i oficjalnie — m.in. w Watykanie. Wajda wspominał, że rozmowy z papieżem robiły na nim ogromne wrażenie.

Zuzia: Obydwaj stali się symbolami Polski rozpoznawalnymi na świecie: jeden przez kino, drugi przez Kościół i działalność duchową oraz polityczno-moralną.

Kacper: Reżyser cenił literacki talent przyszłego Papieża.

Zuzia: Łączył ich wzajemny szacunek oraz teatr. W 1997 roku, w Teatrze Polskim we Wrocławiu Wajda wyreżyserował spektakl „Pieśń o blasku wody” oparty na poezji Karola Wojtyły.

Kacper: Wajda planował ekranizację słynnego dramatu Karola Wojtyły „Brat naszego Boga”.

Zuzia: Po śmierci Papieża w 2005 roku reżyser publicznie podkreślał, że Jan Paweł II był „wielkim rodakiem, który potrafił potrząsnąć naszymi sumieniami i pchnął Polaków na drogę wolności”.

Kacper: Po watykańskiej projekcji „Pana Tadeusza” Andrzej Wajda powiedział, że „Papież wrócił do naszego świata. Ten wieczór przywrócił go do języka polskiego, z którym stale się teraz nie styka”.

Zuzia: Epopeja narodowa Adama Mickiewicza przeniesiona na

ekran przez Andrzeja Wajdę wycisnęła Papieżowi łzy z oczu. Podczas filmu miał łzy w oczach i okazywał wzruszenie. Po projekcji Ojciec Święty klaskał, a następnie razem ze swymi gośćmi recytował z pamięci długie fragmenty „Pana Tadeusza”...

Po krótkim programie, w którym chór szkolny odśpiewał „Barkę”, a Przemek Kuligowski zaśpiewał „Kalinę” do tekstu T. Lenartowicza, rozpoczął się konkurs. Uczniów, za dobór repertuaru, interpretację utworu, kulturę słowa i ogólny wyraz artystyczny, oceniała komisja w składzie:

Joanna Gryczka – pedagog, recytatorka, opiekun koła teatralnego, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Goworowszczyzny;
Elżbieta Miłośńska – pedagog, wieloletni były pracownik nadzoru pedagogicznego, zdobywca pierwszej nagrody w konkursie na wiersz „Wędrujące maki” w 2026 roku;
Monika Klimek – biblioteczny instruktor powiatowy, przedstawiciel życia kulturalnego Ostrołęki.

Trudno nie wspomnieć, że konkursowi towarzyszyło wzruszenie, które jest reakcją na piękno oraz uniwersalne prawdy zawarte w wypowiedzianych treściach. Jak zwykle zachwycała podniosła atmosfera i wyjątkowy klimat spotkania.

Uczniów, do udziału w konkursie, motywują nagrody. Udało się je pozyskać dzięki hojności przedsiębiorców i osób prywatnych.

Niech 18 maja 2026 roku – jubileusz urodzin Papieża - Polaka – pozostanie w pamięci jako podziękowanie dla reżysera Andrzeja Wajdy za wkład w polską kulturę.

Agnieszka Kosiorek

Miejsca kształtowały się następująco

W grupie IV – VI

I m. - Zofia Strzeszewska IV b;
II m. - Alicja Kaczmarczyk IV a;
III m. - Jan Grabowski IV a;
wyróżnienie – Nadia Winczewska IV a.

W grupie VII – VIII :

I m. - -----
II m. Maja Łasiewicka VIII c;
III m. Zofia Radecka VII a;
wyróżnienia: Wiktoria Kaczmarczyk VIII c,
Natalia Ciepierska VIII c; Hanna Stachacz VIII b.

Zofia Kucharczyk- Uczeń Roku Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie w kategorii klas VII-VIII

Zwykle ubiera się na czarno, preferuje styl charakterystyczny dla wielbicieli ostrego brzmienia, ale w rzeczywistości jest cichą, skromną, pracowitą i niezwykle utalentowaną dziewczyną. W tym roku została podwójną finalistką kuratorskich konkursów przedmiotowych: z języka polskiego i angielskiego. Doskonale radziła sobie również z nauką chemii, która również mieści się w kręgu Jej zainteresowań. Poprosiłam nauczycieli, panie: Karolinę Dąbrowską, Joannę Janowską -Milczarek o napisanie kilku słów o naszej uczennicy.

Zosia podczas jednego z etapów konkursu kuratorskiego. (arch. SP Goworowo)

Zosia od najmłodszych lat wyróżniała się wyjątkowymi zdolnościami językowymi. Już od pierwszych lekcji języka angielskiego można było dostrzec jej naturalny talent – pięknie czytała, swobodnie budowała wypowiedzi oraz z łatwością przyswajała zagadnienia gramatyczne. Na zajęciach zawsze była skupiona, uważnie słuchała nauczyciela i z zaangażowaniem korzystała z każdej wskazówki. Sprawdziany, testy oraz prace pisemne wykonywała bezbłędnie, osiągając znakomite wyniki.

„Jej zainteresowania wykraczały jednak poza samą naukę języka –mówi o niej nauczyciel j. angielskiego pani Karolina Dąbrowska- z dużą ciekawością zgłębiała również wiedzę o krajach anglojęzycznych. Chętnie uczestniczyła w konkursach, odnosząc liczne sukcesy. Już w klasie siódmej podjęła wyzwanie udziału w Kuratorskim Konkursie Języka Angielskiego, awansując do etapu rejonowego. W bieżącym roku

szkolnym ponownie przystąpiła do tego prestiżowego konkursu i tym razem z powodzeniem przeszła przez wszystkie etapy, zdobywając tytuł finalistki etapu wojewódzkiego. Do uzyskania tytułu laureatki zabrakło jej zaledwie jednego punktu.

W międzyczasie uczestniczyła również w kursie językowym i przystąpiła do egzaminu Cambridge CAE, który zdała z najwyższym możliwym wynikiem – oceną A. Odbędzie się to w ramach programu stypendialnego, którego jako nauczyciel języka angielskiego byłam opiekunem”- dodaje pani Karolina i podsumowuje:

„Osiągnięcia Zosi są efektem nie tylko jej pasji do języka angielskiego, lecz przede wszystkim ogromnej pracowitości, konsekwencji w dążeniu do celu oraz wyjątkowej intuicji językowej. To właśnie połączenie tych cech pozwala jej osiągać tak imponujące sukcesy.”

Pani J. Janowska- Milczarek nadmienila, że „Zofia Kucharczyk zakwalifikowała się do drugiego etapu prestiżowego konkursu Junior Chemiczny, organizowanego przez Wydział Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Konkurs Junior Chemiczny to wyjątkowe wyzwanie, które sprawdza wiedzę, umiejętności analityczne i pasję do nauki chemii wśród najzdolniejszych uczniów. Awans do kolejnego etapu świadczy o ogromnej wiedzy naszej uczennicy, jej sumienności oraz zainteresowaniu tą fascynującą dziedziną nauki.”

Cóż mogę dodać do tych pięknych słów o uczennicy, którą miałam ogromną przyjemność uczyć od klasy czwartej. Z przyjemnością czytałam prace Zosi, zawierające głębokie i dojrzałe przemyślenia, co świadczyło o jej wrażliwości, spostrzegawczości i lekkości wypowiedzi. Z wielką łatwością przyswajała wiedzę, czytając książki bardzo szybko, jakby od niechcenia. Mam nadzieję, szkoła średnia spełni Twoje oczekiwania Zosiu i zrealizujesz wszystkie naukowe marzenia!

Żanetta Korczakowska

„Chaos i kolory uczuć” – program rozwoju inteligencji emocjonalnej

W dniach 8-9. 06. 2026 r. dzieci z zerówki i klasy III Szkoły Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Kuninie brały udział w zajęciach rozwijających inteligencję emocjonalną, prowadzoną przez wolontariuszkę fundacji PZU – Monikę Chorębałą.

Z wielką werwą dzieci przystąpiły do zadania. (fot. SP Kunin)

Pani Monika przeczytała dzieciom książkę p.t. „Chaos i kolory uczuć” autorstwa Pauliny Janik. Publikacja opowiada o podróży pieska Chaosu przez las, podczas której spotyka on różne zwierzęta przeżywające rozmaite emocje – radość, smutek, złość, strach, miłość, niecierpliwość i spokój. Książka pomaga dzieciom rozpoznawać i nazywać uczucia, a także zachęca do otwartej rozmowy o emocjach. Dzieci nazywały emocje, umiejscawiały je w swoim ciele, utożsamiały emocje z kolorami, uczyły się, jak sobie radzić z emocjami, jak je regulować. Podczas zajęć dzieci wzmacniały również więzi społeczne, wymieniały się doświadczeniami. Na koniec w każdej grupie uczniowie wykonali „Mapę pogody uczuć”, dzięki której wiedzą, że emocje są jak pogoda: zmienne, naturalne i potrzebne.

Dorota Kubiak

Dzień Książki i Praw Autorskich

Jest długa lista zalet czytania, m.in. pomaga doskonalić umiejętność koncentracji, wzbogaca słownictwo i zachęca do odkrywania nowych zainteresowań. Nawyk częstego sięgania po książki i rozwijania swoich czytelniczych pasji należy zaszcześcić w dzieciach już od najmłodszych lat.

Odwiedziny w bibliotece w Lipiance. (fot. SP Kunin)

Okazją do rozwijania czytelnictwa był Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, który obchodzimy 23 kwietnia. W tym roku uczniowie klas 1–3 Szkoły Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Kuninie wzięli udział w wycieczce do Gminnej Biblioteki Publicznej w Goworowie - filii w Lipiance.

W poprzednich latach mieliśmy okazję poznać inne biblioteki działające na terenie naszej gminy, dlatego tym razem wybraliśmy się do następnej placówki, aby dowiedzieć się więcej o świecie książek i pracy biblioteki. Na miejscu spotkaliśmy się z pracownikami Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji oraz z kierowniczką biblioteki w Goworowie. Podczas spotkania dzieci dowiedziały się, jak zbudowana jest książka i jak powstaje.

Uczniowie mieli okazję obejrzeć zbiory biblioteczne oraz zobaczyć, jak wygląda praca w bibliotece. Przekonali się, że biblioteki nie muszą być duże, aby były ciekawe i pełne interesujących książek. Wyszukiwali także książki spełniające określone kryteria: o wskazanej liczbie stron lub rozpoczynające się na daną literę. Ich zadaniem było również odnajdowanie konkretnych tytułów i autorów oraz sprawne korzystanie z zasobów biblioteki.

Na zakończenie dzieci wykonały własne, nietypowe zakładki do książek. Wycieczka była bardzo ciekawa i dostarczyła uczniom wielu nowych wiadomości oraz radość.

Martyna Twardziak

Zabawy Młodego Einsteina

Zgodnie ze słowami Alberta Einsteina, że zabawa jest najwyższą formą nauki, powstał pomysł corocznych doświadczalnych zajęć pod tytułem „Zabawy Młodego Einsteina” w Szkole Podstawowej w Kuninie. Odbyły się one 20 maja 2026 r. W zajęciach uczestniczyli uczniowie z oddziału 0 i klasy VIII wraz z nauczycielami.

Głównym celem zajęć było opisanie w nieskomplikowany sposób prostych i zdawałoby się oczywistych faktów. Okazało się, że najlepszą formą zaspokojenia ciekawości dziecka są eksperymenty i zabawy badawcze, które stanowią podstawę wielokierunkowego rozwoju. Rozwijają one również umiejętność myślenia przyczynowo- skutkowego, porównywania i uogólniania. Fizyka i chemia na poziomie edukacji wczesnoszkolnej są piękne, fascynujące, mają w sobie coś z bajki i czarów. Otwiera to drogę pytaniom i ukazuje wiedzę w atrakcyjnym świetle.

Przeprowadzone doświadczenia aktywizowały wszystkie analityczny mózgu dziecka i sprzyjały pełniejszemu przyswojeniu mate-

riału wynikającego z podstawy programowej. Pozwalały dzieciom nasamodzieln odkrywanie odpowiedzi i formułowanie wniosków. Na lekcjach dzieci poznały zależności między ziemią, wodą, tlenem czy dwutlenkiem węgla. Przekonali się, że napoje gazowane to nic dobrego oraz jak bardzo potrzebna nam jest czysta i zadbaną planeta Ziemia. Równie ważnym punktem zajęć, było poznanie zasad bezpieczeństwa w pracy naukowca oraz unikanie wypadków związanych z zatruciem, spowodowanym przez substancje znajdujące się w nieoznaczonych pojemnikach.

Wszyscy uczestnicy zajęć wykazali czynny udział i zaangażowanie.

Anna Milek

Festiwal Nauki

Festiwal nauki, który odbył się w Szkole Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Kuninie 22 maja 2026 r., okazał się niezapomnianym wydarzeniem. W tym dniu szkolna sala zamieniła się w wielkie centrum naukowe. Wszyscy uczestnicy mogli brać aktywny udział w doświadczeniach i obserwacjach zjawisk za pomocą metod naukowych i różnorodnych pomocy. Organizatorką wydarzenia i opiekunem eksperymentów była Anna Miłek.

„Starszaki” wykładcami dla młodszych koleżanek i kolegów ze szkoły. (fot. SP Kunin)

Celem wydarzenia było rozwijanie zainteresowań uczniów w dziedzinie biologii, chemii, fizyki i geografii. Uczniowie klas 7–8 poprzez stacje zadaniowe starali się zainteresować młodszych kolegów swoim tematem, doświadczeniem czy zagadką. Prezentowane pokazy eksperymentów, wzbudzały ogromne emocje — od wybuchających wulkanów chemicznych po prezentacje działania sił fizycznych. Młodsze uczniowie z entuzjazmem próbowali samodzielnie wykonywać proste doświadczenia, co pozwalało im poczuć się jak prawdziwi naukowcy.

Podczas festiwalu dużym zainteresowaniem cieszyły się stanowiska poświęcone zjawiskom fizycznym i chemicznym. Uczniowie mogli obserwować doświadczenia związane z ciśnieniem atmosferycznym, takie jak unoszenie wody w odwróconej szklance czy zgniatanie metalowej puszkii pod wpływem różnicy ciśnień. Pokazy te w prosty sposób wyjaśniały, jak ogromną siłę wywiera powietrze, choć na co dzień jej nie zauważamy.

Dużą uwagę uczniów cieszyły się także doświadczenia związane z właściwościami tlenu i dwutlenku węgla. Uczniowie mogli obserwować, jak tlen wpływa na intensywność spalania. Dzięki temu młodsze uczestnicy mogli zrozumieć, że tlen jest niezbędny do podtrzymywania ognia i że jego większe stężenie przyspiesza reakcję spalania.

Z kolei pokaz z dwutlenkiem węgla udowodnił, że gaz ten działa zupełnie odwrotnie. Uczniowie obserwowali, jak płomień świecy gasł natychmiast po wlewu do naczynia niewidocznego CO_2 , który został wcześniej wytworzony w reakcji sody oczyszczonej z octem. Eksperyment ten w prosty sposób tłumaczył, dlaczego dwutlenek węgla jest wykorzystywany w gaśnicach oraz jak działa mechanizm tłumienia ognia.

Pokazy te wzbudzały ogromne zainteresowanie, ponieważ w efektywny sposób łączyły teorię z praktyką. Uczniowie mogli na własne oczy zobaczyć różnice między gazami, które na co dzień są niewidoczne, a jednak odgrywają kluczową rolę w wielu procesach zachodzących w przyrodzie i technice.

Równie fascynujące okazały się eksperymenty dotyczące ciśnienia hydrostatycznego. Uczniowie sprawdzali, jak zmienia się ono wraz z głębokością, wykorzystując pojemniki z wodą i otwory umieszczone na różnych wysokościach. Strumienie wody wy-

ływające z różną siłą pozwalały zrozumieć, dlaczego nurkowie odczuwają większe ciśnienie na większych głębokościach oraz jak działają tamy i zapory wodne.

Jednym z najbardziej widowiskowych doświadczeń chemicznych był zegar jodynowy, który przyciągał uwagę zarówno młodszych, jak i starszych uczniów. Eksperyment ten polegał na zmieszaniu kilku przezroczystych roztworów, które przez pewien czas pozostawały bezbarwne, by nagle — dosłownie w jednej chwili — zmienić kolor na intensywnie granatowy. Uczniowie z zapałem obserwowali moment „wybuchu koloru”, próbując przewidzieć, kiedy dokładnie nastąpi reakcja.

Pokaz ten świetnie ilustrował, jak działają reakcje o opóźnionym przebiegu oraz jak ważną rolę odgrywa stężenie substancji i temperatura w chemii. Dzięki temu doświadczeniu uczniowie mogli zrozumieć, że nie wszystkie reakcje zachodzą natychmiast — niektóre wymagają czasu, aby osiągnąć moment, w którym zmiana staje się widoczna. Zegar jodynowy okazał się jednym z najbardziej efektownych eksperymentów, a jego nieprzewidywalność wzbudzała wiele emocji i zachęcała do dalszych pytań.

Dzięki festiwalowi uczniowie mogli nie tylko zdobywać wiedzę, ale także rozwijać swoją ciekawość świata i umiejętność zadawania pytań. Wielu z nich z zainteresowaniem wracało do wybranych stanowisk, aby jeszcze raz spróbować wykonać doświadczenie lub dopytać o szczegóły. Taka forma nauki pozwala uczniom lepiej zrozumieć otaczający świat i rozwijać umiejętności, które trudno zdobyć podczas tradycyjnych lekcji. Wydarzenie pokazało, że nauka może być fascynującą przygodą, a zdobywanie wiedzy — świetną zabawą. Już teraz wielu uczniów deklaruje chęć udziału w kolejnej edycji, a niektórzy planują przygotować własne, jeszcze bardziej zaskakujące eksperymenty.

Festiwal stał się ważnym punktem w szkolnym kalendarzu. Dzięki takiej formie uczniowie nie tylko rozwijają swoje pasje i zyskują motywację do nauki, lecz także odkrywają, że wiedza może być źródłem radości. Dodatkowo wydarzenie stanowi doskonałą okazję do integracji całej społeczności szkolnej.

Anna Miłek

Wycieczka pełna zagadek

1 czerwca 2026 roku uczniowie klas IV–VIII Szkoły Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Kuninie uczestniczyli w wycieczce szkolnej do Warszawy. Wyjazd był doskonałą okazją do wspólnego spędzenia czasu, zdobywania nowych doświadczeń oraz rozwijania umiejętności współpracy.

Pamiątkowa fotka z wycieczki obowiązkowa. (fot. SP Kunin)

Pierwszym punktem programu była wizyta w kinie, gdzie uczniowie obejrżeli film pt. „Drzewo Magii”. Seans dostarczył wielu emocji i wzruszeń, a niezwykła fabuła pełna przygód oraz tajemnic przyciągnęła uwagę wszystkich widzów. Film skłaniał również do refleksji nad wartością przyjaźni, odwagi i odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Następnie udaliśmy się do Domu Zagadek, gdzie na uczestników czekało wyjątkowe wyzwanie. Uczniowie zostali podzieleni na kilkusobowe grupy i skierowani do specjalnie przygotowanych pokoi-zagadek. Ich zadaniem było odnalezienie wskazówek, rozwiązanie licznych łamigłówek oraz odgadnięcie odpowiednie-

go kodu, który pozwalał przejść do kolejnych etapów gry i wydostać się z pokoju. Zadania wymagały logicznego myślenia, spostrzegawczości, kreatywności oraz dobrej współpracy w zespole. Poszukiwanie rozwiązań dostarczyło wszystkim wiele radości i satysfakcji, a każda odnaleziona wskazówka przybliżała grupy do osiągnięcia celu.

Wycieczka do Warszawy okazała się bardzo udana. Uczniowie mieli okazję nie tylko miło spędzić czas, ale także rozwijać umiejętność współpracy, komunikacji i rozwiązywania problemów. Wszyscy wrócili do domu zadowoleni, pełni pozytywnych wrażeń i niezapomnianych wspomnień.

Michał Mościcki, klasa VII

Zagadka rozwiązana, czas na relaks. (fot. SP Kunin)

Kiermasz wielkanocny ze Stowarzyszeniem Jesteśmy Betanią

To był wyjątkowy dzień pełen życzliwości, zaangażowania i wspólnego działania na rzecz innych. W Szkole Podstawowej w Pasiekach odbył się Kiermasz Wielkanocny, zorganizowany przez szkolne koło wolontariatu we współpracy ze Stowarzyszeniem „Jesteśmy Betanią”.

Uczniowie dołączyli do akcji stowarzyszenia (fot. SP Pasieki)

Już od samego rana panowała radosna i świąteczna atmosfera. Stoły uginały się od pięknych, ręcznie wykonanych ozdób wielkanocnych: kolorowych palm, stroików, koszyczków oraz różnorodnych dekoracji. Nie zabrakło także pysznych domowych wypieków i słodkości, które cieszyły się dużym zainteresowaniem odwiedzających.

Wolontariusze naszej szkoły z ogromnym zaangażowaniem włączyli się w przygotowanie kiermaszu. Chętnie pomagali zarówno w organizacji stoisk,

ręcznie wykonane ozdoby oraz przygotowane smakołyki, dzieląc się swoim talentem i sercem włożonym w każdą pracę.

Najważniejszym oczekiwanym efektem była nie tylko radosna, wspólna atmosfera, ale także cel, który udało się osiągnąć. Dochód z kiermaszu – 1340,24 zł – został przekazany na rzecz Stowarzyszenia „Jesteśmy Betanią”. Zebrane środki zostaną przeznaczone na utworzenie mieszkań treningowych i wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami, co pomoże im w zdobywaniu samodzielności oraz lepszym funkcjonowaniu w codziennym życiu.

18 marca 2026 roku kolejni darczyńcy okazali swoje wielkie serce, wspierając działalność stowarzyszenia. To piękny przykład tego, jak wspólne działania przynoszą realną pomoc i wsparcie.

Szkolne koło wolontariatu składa serdeczne podziękowania wszystkim, którzy włączyli się do tej akcji za okazane serce, pomoc oraz zaangażowanie.

Dziękujemy również wszystkim darczyńcom i osobom, które odwiedziły kiermasz – każda, nawet najmniejsza pomoc, ma ogromne znaczenie. Dzięki Państwa życzliwości i otwartym sercom możemy wspólnie czynić dobro.

A. Solmińska, K. Krawczyk

jak i w sprzedaży, zawsze z uśmiechem i otwartością wobec kupujących. Panie ze Stowarzyszenia zaprezentowały swoje własno-

Turniej sportowy „Łączy nas sport – Wiosna 2026”

W szkole w Pasiekach w ramach obchodów pierwszego dnia wiosny, odbył się turniej sportowy „Łączy nas sport – Wiosna 2026”. Wydarzenie to było doskonałą okazją do aktywnego spędzenia czasu, integracji oraz wspólnego świętowania nadejścia wiosny w sportowej atmosferze.

Sportowych emocji nigdy dość. (fot. SP Pasieki)

Uczniowie z dużym zaangażowaniem uczestniczyli w przygotowanych konkurencjach, wykazując się nie tylko sprawnością fizyczną, ale także duchem fair play i współpracą zespołową. Turniej dostarczył wielu pozytywnych emocji i był źródłem radości zarówno dla zawodników jak i kibiców.

Tytuły mistrzyni i mistrza zdobyli Wiktoria Kuśmierczyk oraz Marcin Sadowski. Na wyróżnienie zasługują również wicemistrzowie: Zuzanna Owczarek, Amelia Sarnecka, Kacper Podlasin, Filip Sarnecki oraz Milan Drużkowski.

Gratulacje dla zwycięzców i ogromne brawa dla każdego, kto podjął sportowe wyzwanie. Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział oraz stworzenie wyjątkowej, pełnej energii atmosfery.

Anna Ruszczyk, Monika Długolecka

Akcja „Tytka charytatywna”

Akcja „Tytka charytatywna”, organizowana we współpracy z Caritas, to wyjątkowa inicjatywa, która od lat łączy ludzi dobrej woli wokół wspólnego celu – niesienia realnej pomocy osobom najbardziej potrzebującym, chorym oraz znajdującym się w kryzysie życiowym. Głównym założeniem tego przedsięwzięcia jest zbiórka najpotrzebniejszych artykułów, które dla wielu rodzin stanowią ogromne obciążenie domowego budżetu, szczególnie w okresie przedświątecznym lub w trudnych momentach losowych.

Podziękowanie

Szczere podziękowania dla wszystkich, którzy włączyli się w szlachetną inicjatywę zbierania darów na rzecz akcji „Caritas”. Dzięki wolontariuszom ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Pasiekach, którzy poświęcili swój czas i energię na realizację tego pięknego celu, udało się zebrać znaczną ilość żywności oraz środków chemicznych, które zostały przekazane do Kościoła Podwyższenia Krzyża Świętego w Goworowie. Taką pomoc sprawiła, że mogliśmy wesprzeć tych, którzy najbardziej tego potrzebowali w naszej społeczności. Dziękujemy rodzicom za wsparcie i za uczenie wartości i solidarności swoich dzieci, uczniom za zaangażowanie i troskę o innych, nauczycielom za inspirację i motywację do działania. Wasza dobroć i hojność wzruszają i dają nadzieję na lepsze jutro dla nas wszystkich.

Dziękujemy z całego serca.

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Janusza Korczaka
w Pasiekach
Pasieki, ul. Szkolna 2, 07-440 Goworowo
tel. 29 761 42 27
NIP 758105049 REGON 011100021

caritas

RZYMSKOKATOLICKA PARAFIA
p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego
ul. Kościelna 5
07-440 Goworowo
Ks. Jęz. Kaczmarski

Podziękowanie za udział w akcji Tytka charytatywna. (fot. SP Pasieki)

W Szkole Podstawowej w Pasiekach akcja ta spotkała się z ogromnym odzewem i została sprawnie przeprowadzona przez prężnie działające Szkolne Koło Wolon-

tariatu, które pracowało pod czujnym okiem swoich zaangażowanych opiekunów. Młodzi wolontariusze z wielką energią i zapałem zajęli się koordynacją całego przedsięwzięcia, dbając o odpowiednie nagłośnienie zbiórki wśród rówieśników, nauczycieli oraz rodziców.

Uczniowie wszystkich klas niezwykle aktywnie i z sercem włączyli się w akcję. Przez wiele dni szkolne korytarze wypełniały się darami serca. Dzieci i młodzież przynosiли przede wszystkim artykuły spożywcze o długim terminie przydatności do spożycia, takie jak makaron, ryż, kasze, cukier, mąka czy różnego rodzaju konserwy i przetwory. Nie zabrakło również niezbędnych środków czystości, artykułów higienicznych oraz produktów codziennego użytku, które są kluczowe dla prawidłowego funkcjonowania każdego gospodarstwa domowego.

Wszystkie zgromadzone dary były z wielką starannością segregowane, liczone, a następnie pakowane do specjalnych, papierowych toreb – tzw. „tytek chary-

tatywnych”, które są symbolem tej ogólnopolskiej akcji. Każda torba została po brzegi wypełniona produktami pierwszej potrzeby. Po uroczystym i pełnym satysfakcji zakończeniu zbiórki, wszystkie przygotowane paczki zostały przetransportowane i przekazane do kościoła parafialnego w Goworowie. Stamtąd, przy pomocy lokalnych koordynatorów i osób zaangażowanych w wolontariat parafialny, dary trafiły bezpośrednio do rąk własnych rodzin i osób samotnych z regionu, które zmagają się z trudną sytuacją materialną.

Udział w akcji „Tytka charytatywna” był dla całej społeczności szkolnej w Pasiekach czymś znacznie więcej niż tylko zwykłą zbiórką rzeczową. Dla uczniów stał się przede wszystkim niezwykle ważną, praktyczną lekcją wrażliwości społecznej, głębokiej empatii oraz bezinteresownej pomocy drugiemu człowiekowi. Wydarzenie to w namacalny sposób pokazało młodemu pokoleniu, jak wielką siłę ma wspólnota i jak wiele dobra można osiągnąć dzięki solidarności, dobrej organizacji oraz wspólnemu, bezinteresownemu zaangażowaniu na rzecz lokalnej społeczności.

K. Krawczyk, A. Solmińska

Gminny Konkurs Recytatorski

Uczestnicy Gminnego Konkursu Recytatorskiego. (fot. J. Idzikowska)

22 kwietnia 2026 r. w Szkole Podstawowej w Pasiekach odbył się Gminny Konkurs Recytatorski pod hasłem „Opowieści zapisane w słowach.” Uczestnicy konkursu recytowali wybrany fragment prozy. Konkurs miał na celu inspirowanie młodego pokolenia do poznawania twórczości literackiej i pobudzanie do aktywnych poszukiwań swoich ulubionych twórców. Uczestnicy konkursu prezentowali fragmenty prozy z kanonu lektur szkolnych i innych pozycji literatury dziecięcej i młodzieżowej.

W konkursie wzięli udział uczniowie klas III- VIII ze Szkoły Podstawowej w Goworowie, Szkoły Podstawowej w Kuninie oraz Szkoły Podstawowej w Pasiekach.

Występy uczestników oceniane były w trzech kategoriach wiekowych: kategoria I – uczniowie klas III - IV kategoria II – uczniowie klas V- VI, kategoria III- uczniowie klas VII- VIII. Prezentowane utwory oceniane były pod względem następujących kryteriów: dobór repertuaru, opanowanie pamięciowe tekstu, interpretacja tekstu i ogólne wrażenie artystyczne. Wszyscy uczestnicy wspaniale zaprezentowali swoje recytatorskie umiejętności, co zostało docenione przez Jury. Zwycięzcy poszczególnych kategorii:

kategoria kl. III- IV

I miejsce – Zofia Kucińska – S.P. Kunin
II miejsce – Antonina Rurka – S. P. Goworowo
III miejsce – Dominik Kraska – S. P. Pasieki
Wyróżnienie- Oskar Owczarek- S.P. Pasieki

kategoria kl. V- VI

I miejsce – Oliwia Śniadała – S.P. Pasieki
II miejsce – Dawid Jagodziński – S. P. Pasieki

kategoria kl. VII-VIII

I miejsce – Zuzanna Gałązka – S. P. Goworowo
II miejsce – Aleksandra Sówka – S. P. Pasieki
III miejsce – Karolina Brejnak – S.P. Pasieki
Wyróżnienie –Zofia Radecka – S. P. Goworowo

Konkurs zorganizowany był przez Szkołę Podstawową w Pasiekach, a za jego przygotowanie odpowiedzialna była Pani Agnieszka Solmińska oraz Pani Justyna Idzikowska. Współorganizatorem konkursu była Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie. Organizatorzy składają serdeczne podziękowania uczestnikom konkursu i ich opiekunom za pracę włożoną w przygotowanie uczniów do występów i udział w konkursie. Dziękujemy Pani Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Goworowie – Ewie Wyrębek za nieocenione wsparcie w formie ufundowanych nagród. Zwycięzcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

A. Solmińska

Łączy nas pamięć

Szkoła w Pasiekach z dumą dołączyła do ogólnopolskiej akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile 2026”, organizowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, upamiętniającej rocznicę powstania w getcie warszawskim. To wyjątkowe wydarzenie ma na celu pielęgnowanie pamięci o bohaterach tamtych dni oraz budowanie wrażliwości historycznej wśród młodego pokolenia.

W ramach akcji uczniowie uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych, projekcjach materiałów filmowych oraz rozmowach po-

święconych historii i znaczeniu powstania. Nie zabrakło również działań symbolicznych – uczniowie przygotowali papierowe żonkile, które są znakiem pamięci, szacunku i solidarności.

Dzięki udziałowi w inicjatywie nasi uczniowie mieli okazję lepiej zrozumieć trudną historię oraz zastanowić się nad wartościami takimi jak odwaga, odpowiedzialność i szacunek dla drugiego człowieka. Wspólne działania były nie tylko ważną lekcją historii, ale także inspiracją do refleksji nad współczesnym światem.

Dziękujemy wszystkim uczniom za zaangażowanie w tę ważną inicjatywę.

Anna Ruszczyk, Monika Długołęcka

XX Gminny Festiwal Piosenki Uczniowskiej

W Szkole Podstawowej w Pasiekach zgodnie z wieloletnią tradycją 23 kwietnia odbył się XX Gminny Festiwal Piosenki Uczniowskiej. Do udziału w konkursie łącznie zgłosiło się 21 uczestników ze szkół podstawowych z Pasiek, Goworowa oraz Kunina.

Jak zawsze poziom artystyczny był bardzo wysoki. Uczniowie zachwycili publiczność i jurorów doбором oraz wykonaniem przygotowanych utworów. Zwycięzcy oraz pozostali uczestnicy festiwalu otrzymali nagrody ufundowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Goworowie oraz Departament Edukacji i Sportu Sejmiku Mazowieckiego. Laureaci w poszczególnych kategoriach wiekowych zaprezentują się wkrótce na Gminnym Festiwalu Piosenki w Pasiekach. Wydarzenie przygotowane zostało przez nauczyciela muzyki Mariusza Fidelisa we współpracy z dyrektorem GBP w Goworowie Ewą Wyrębek. Oprawę plastyczną przygotowała Justyna Idzikowska

Tegorocznymi laureatami zostali:

Kategoria klasy 0-I

I miejsce – Liliana Zduniak

II miejsce – Nadia Rozmarnowska

III miejsce – Weronika Gołębiewska

Kategoria klasy II - III

I miejsce – Maja Jagodzińska

II miejsce – Hanna Kośnik

III miejsce – Jagoda Zegarowska

Kategoria klasy IV-VI

I miejsce – Franciszek Bednarczyk

II miejsce – Zofia Świąder

III miejsce – Oliwia Drabot

Kategoria klasy VII- VIII

I miejsce – Zuzanna Twardziak

II miejsce – Aleksandra Sówka

III miejsce – Olga Strzałkowska

M. Fidelis

Mistrzowie wiedzy o Polsce wyłonieni!

15 kwietnia 2026 roku w Pasiekach odbył się konkurs wiedzy patriotycznej pt. „Wiem wszystko o Polsce, bo jestem Polakiem”. Konkurs miał formę testu sprawdzającego wiedzę uczniów z zakresu historii, kultury oraz symboli narodowych Polski.

Mistrzowie konkursu zostali nagrodzeni. (fot. SP Pasieki)

Celem konkursu było rozwijanie zainteresowań historycznych, pogłębianie wiedzy o ojczyźnie oraz kształtowanie postaw patriotycznych wśród młodzieży. Uczestnicy wykazali się dużym zaangażowaniem, a poziom konkursu był bardzo wysoki. Po zakończonej rywalizacji wyłoniono czterech mistrzów oraz dwóch wicemistrzów.

Rozstrzygnięcie konkursu oraz uroczyste wręczenie nagród odbyło się 30 kwietnia 2026 roku podczas szkolnej akademii

Mistrzowie: Natan Idzikowski, Oliwia Śniadala, Miłosz Minota, Karolina Brejnak. Wicemistrzowie: Julia Brejnak, Dominik Kraska.

Laureaci otrzymali statuetki oraz nagrody rzeczowe jako wyraz uznania za swoją wiedzę i wysiłek włożony w przygotowanie do konkursu. Wszyscy uczestnicy zostali docenieni i nagrodzeni wyjątkowym upominkiem – ręcznie wykonanymi, patriotycznymi ciasteczkami, które były miłym akcentem podkreślającym charakter wydarzenia.

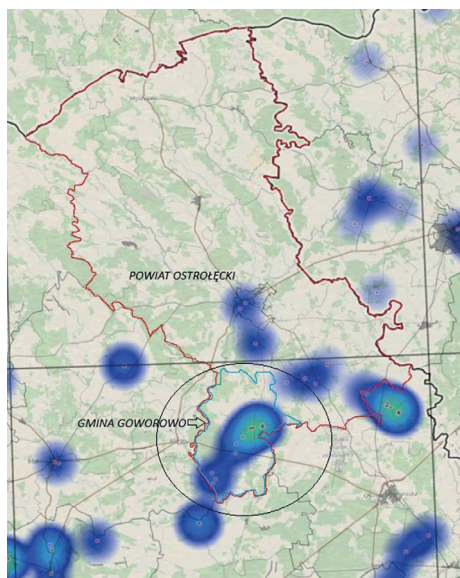
Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem i był wartościową lekcją patriotyzmu. Dzięki takim inicjatywom uczniowie mają możliwość rozwijania swojej wiedzy oraz budowania więzi z historią i tradycją naszego kraju.

Anna Ruszczyk, Monika Długolecka

Geneza osadnictwa rycerskiego na terenie Gminy Goworowo

Geneza osadnictwa rycerskiego na północno-wschodnim Mazowszu (szczególnie intensywnego w końcu XIV i w XV wieku) wiązała się z koniecznością zagospodarowania i obrony obszaru pogranicza narażonego na najazdy Prusów, Jaćwingów, Litwinów, a później również Krzyżaków. Nie była to jednak kolonizacja nigdy nie zamieszkałych dziewiczych terenów, a kolejny w dziejach przykład migracji ludów, pojawiania się i zanikania kultur oraz plemion.

Tereny, które obecnie zamieszkujemy, od zarania dziejów były atrakcyjne dla osadnictwa ze względu na położenie w widłach Narwi i Bugu (tereny naturalnie obronne), bliskość rzeki Orz (dostęp do wody pitnej i żywności), możliwość uprawy pól i hodowli zwierząt, bliskość szlaków wędrownych. Znajdują się tu stanowiska archeologiczne świadczące o osadnictwie

[Ryc. 1] Lokalizacja stanowisk Archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie powiatu ostrołęckiego i gminy Goworowo

już w epoce kamiennej, przez epokę brązu, żelaza (okres wpływów rzymskich) aż po średniowiecze i osadnictwo związane z organizacją państwowości i wprowadzenia systemu zależności feudalnej.

Około VII w. tereny te zostają zajęte przez Mazowszan, przedstawicieli Słowian wschodnich, którzy zasiedlili dorzecza środkowej Wisły. Pierwsi Mazowszanie tworzyli wspólnoty rodowe skupiające się i wspierające w większych związkach łączących przedstawicieli tego samego plemienia, między innymi dla celów obronnych. Miało to duże znaczenie ze

względem na bliskie sąsiedztwo z plemionami Prusów, Jaćwingów czy Litwinów. Częste najazdy grabieżcze sąsiadów wymuszały też sytuowanie domostw i całych osad w miejscach naturalnie obronnych i niedostępnych. Gdy w X w. Mieszko I podporządkował sobie tereny zajmowane przez Mazowszan, nastąpiła dynamiczna ekspansja i ustalenie trwałych granic Mazowsza północno-wschodniego. Ponieważ obszar ten narażony był na najazdy sąsiadów, zainicjowano powstanie sieci grodów położonych wzdłuż uczęszczanych szlaków handlowych, które miały chronić istniejące i nowo powstające osiedla. Nad Orzem usytuowano dwa takie grodziska, które oprócz pozostałości archeologicznych pozostały też na stałe w nazwach miejscowości: Grodzisk Mały i Grodzisk Duży (gm. Czerwin). Ten etap osadniczy został zahamowany przez tzw. reakcję pogańską w latach 1038–1047.

Kolejny okres dynamicznego osadnictwa wiąże się z ustanowieniem biskupstwa płockiego w 1076 r. i ponowną chrystianizacją Mazowsza. Proces ten przyspiesza po 1138 roku, kiedy Mazowsze stało się niezależną dzielnicą królestwa zgodnie z wolą Bolesława Krzywoustego. Do władców, którzy ponieśli największe zasługi dla zagospodarowania naszych terenów należeli Siemowit III i Janusz I, za rządów którego powstała gęsta sieć własności należącej do drobnej szlachty zagrodowej. Siemowit III szukając protekcji i pomocy w walce z sąsiadami złożył w latach 1352-1353 hołd lenny

królowi Kazimierzowi Wielkiemu uznając jego zwierzchnictwo nad Mazowszem i wzorem administracji królewskiej powołał do życia mniejsze jednostki administracyjne dzieląc ziemie na powiaty, na czele których stali starostowie.

Obecny obszar gminy Goworowo na północ od rzeki Orz, stanowiącej granicę między ziemiami w XVI w., należał do ziemi łomżyńskiej, zaś leżący na południe od Orza do ziemi nurskiej.

Z kolei Janusz I po ustaniu najazdów

[Ryc. 2] Fragment Mazowsza w XVI w. z podziałem na ziemie i powiaty

(1385 r. unia krewska z Litwą i małżeństwo króla Jadwigi z Jagiełłą 18 lutego 1386 r.) zaczął intensywnie kolonizować puszcze wschodniego Mazowsza, w tym ziemię łomżyńską, wiską i nurską, nadając ziemię rycerstwu, które nie tylko uprawiało ziemię, ale było zobowiązane do obrony granic, co było kluczowe dla stabilizacji regionu. c.d.n.

P. Kosiorek

Informacyjny Biuletyn Gminy Goworowo W Dolinie Orza,

Kwartalnik, ISSN 2084-5022, bezpłatny

Redaguje zespół:

Redaktor naczelny: Agata Majk

Autorzy artykułów: pracownicy gminy i jej agend

Korekta: Irena Minota

Skład i łamanie: Adam Dąbrowski

Adres redakcji:

GOKSiR, 07-440 Goworowo, ul Szkolna 16A, tel.(29) 761 52 46
wdolinieorza@gmail.com

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów.